

Käyttösuunnitelma 2017
Toteutuma 31.12.2017

Hyvinvointilautakunta 13.3.2018

Hyvinvointipalvelut

PALVELUALUE: HYVINVOINTIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä, sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Laitoshoidon vähentäminen	Lisää tehostetun palveluasumisen paikkoja	päätökset, toteutuminen Lapponian osastojen sairaansijamäärät	Lisäpaikkoja oli vuoden lopussa 14 Esperin Kiekerökodissa. Osastojen yhdistäminen siirtyi alkuvuoteen 2018. Vuoden 2017 lopussa laitoshoitopotilaita oli 12.
		Kuumaniemen ryhmäkodin toiminnan vakiinnuttaminen	ryhmäkodin asukasmäärä	12 asukasta.
2.	Lapponian hyvinvointikeskus	Sosiaalipalveluiden siirtyminen Lapponiaan muut tilaratkaisut yhteistyön tiivistäminen	toteutuminen, aikataulu toteutuminen toteutuminen	Toteutui 3/2018 vuodeosastojen yhdistäminen ja kotihoidon siirtyminen Lapponiaan valmisteltiin toteutui vastuualueiden ja viranhaltijoiden kesken
3.	Valmistautuminen sote-uudistukseen	henkilöstön nimikkeiden ja toimenkuvien tarkistaminen sekä sote -painopistealueiden ja lähipalveluiden määrittäminen	toteutuminen, osallistuminen työryhmien työkentelyihin	nimikkeitä ja toimenkuvia tarkistettiin, osallistuttiin maakunnallisen valmistelun työryhmiin, lähipalveluiden määrittelyä ei tehty uudistuksen valmistelussa
4.	Yhteistyön lisääminen sivistys- ja sotepalveluiden kesken	tila- ja henkilöstömuutokset	toteutuminen, mm. joutoryhmän kokoukset	kevällä sivjoryjä, sotejoryjä ja palvelualuejoryjä, syksyllä paljoryjä
5.	Selvitetään palvelusetelin käyttöönotto	Selvityksen laatiminen	Valmis selvitys tuodaan päätöksentekoon	ltk päätös 18.4.2017

Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Asiakkaiden palveluohjauksen kehittäminen	Selvitystyö ja toimintamallin luominen.	Hyvinvointikysely (kaikille asiakkaille) tehty Asiakastytyväisyyskysely (kaikille asiakkaille) tehty	Kyselyt eivät toteutuneet resurssipulasta johtuen.
2.	Paljon sosiaali- ja terveyspalveluja käyttävien asiakkaiden palvelujen koordinointi	Asiakkaiden kartoitus, palveluketjujen selkeyttäminen, tiedonkulun parantaminen, asiakkaista vastaavien työntekijöiden määrittely	Toteutuminen, toimintamallin luominen	Yhteistyömalli sovittu sosiaali- ja terveydenhuollossa . Yhteystiedot päivitetty 12/2017. Vastuuhenkilöiden säännöllinen yhteistyö.
3.	Palveluiden ja palvelutarpeiden oikea kohtaaminen	Asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen RAVAn avulla.	Kriteerien päivittäminen, toteutuminen	Kotihoidon palvelutarpeen arviointi toteutettu ja asiakkaiden (Rava <1.7) palvelu- ja hoitosuunnitelmat päivitetty.
4.	Suomi 100 -vuotta juhluvuoden huomioiminen toiminnassa	Tapahtumien järjestäminen.	Kurssit, tilaisuudet ja tapahtumat sekä niiden osallistujamäärät	Itsenäisyysjuhla, yhteislaulutilaisuuksia, konserteja, tilaisuuksia, Suomi 100 –veistosnäyttely, mus.opiston tapahtumia 12, kirjastossa Suomi 100 –etkot, näyttelyjä, luentotilaisuuksia.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	LTA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
henkilöstömenot	-25 869 302	-23 636 463	-24 615 060	-25 081 241	-23 201 225	-23 201 225
erikoissairaanhoidon menot	-10 209 874	-10 009 317	-10 333 300	-9 568 230	-9 600 000	-9 800 000
työmarkkinatuen kuntaosuus	-672 090	-559 091	-500 000	-499 202	-475 000	-450 000
lastensuojeluilmoitukset	79	71	65	146	65	65
päivähoidossa olevat lapset	206	223	245	221	250	250

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin väestömäärä on vähentynyt viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana. Vuonna 2016 syntyi 35 lasta. Ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Turvapaikanhakijoita on n. 300, joista n. 20 on saanut myönteisen päätöksen. Kaupunki on tehnyt päätöksen 50 maahanmuuttajan kotouttamiskiintiöstä. Kaupungin taloustilanne on vaikea ja haasteena on siten tarjota laadukkaita ja tehokkaita hyvinvointipalveluita kustannustehokkaasti kaikille ikäryhmille. Ennalta ehkäisevän työn merkitys kasvaa.

Kaupungin organisaation muuttuminen vaikuttaa voimakkaasti palveluiden taustalla tapahtuvaan työhön. Muutos on vinyt oletettua enemmän resursseja. Muutostilanteessa korostuvat itsearviointi, johtopäätökset ja tarvittavat korjaustoimenpiteet.

Vuonna 2019 sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyy perustettavalle itsehallintoalueelle. Myös palveluiden rahoitusvastuu on siirtymässä kunnilta valtiolle. Siirtymäkaudella 2016-2018 pääpaino on tulevan sote-kokonaisuuden valmistelussa. Omaa palvelurakennemuutosta jatketaan niin, että siirtyminen itsehallintoalueelle on kitkatonta ja että Kemijärvellä turvataan kuntalaisten ja alueen tarpeista lähtevät riittävät ja korkeatasoiset palvelut. Raskasta laitoshoittoa kevennetään edelleen, palveluprosesseja kehitetään, ja sairaala Lapponiasta muodostetaan osittain koko Itä-Lappia palveleva hyvinvointikeskus. Todellista soteintegraatiota toteutetaan keskittämällä myös hallinnon, ikäihmisten, vammaisten, lastensuojelun ja muu sosiaalityön palvelut Lapponiaan. Toimintaa muutetaan korostaen kaikissa toiminnoissa ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa otetta, kotiin annettavia ja sähköisiä palveluja.

Siirtymäkaudella tulee suunnitella, miten kunnan muissa hallintokunnissa ja esim. ns. kolmannella sektorilla tehtävä laaja-alainen, poikkihallinnollinen hyvinvoinnin edistäminen, yhteisöllisyyden tukeminen ja varhainen puuttuminen integroidaan osaksi palvelutuotantoa. Kunnan ja soten rajapinnassa olevia kohteita ovat mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, lapset ja nuoret, työllisyys, maahanmuuttajatyö ja asumisen erityiskysymykset.

Toteutuma 31.12.

Ikääntyvän väestön osuus kasvaa. Vastaanottokeskus lakkautettiin keväällä ja vuoden lopussa paikkakunnalla oli 9 oleskeluluvan saanutta. Kaupungin päättämä kotouttamiskiinti ei täytynyt. Tässä vaikeassa taloustilanteessa on vaikeaa siirtää resursseja korjaavasta työstä ennaltaehkäisevään työhön, vaikka se olisi pidemmällä aikajänteellä kokonaiskustannuksia alentavaa. Sitä kuitenkin tavoitellaan koko ajan ja toimitaan sen mukaisesti vähitellen, tuloksia syntyy hitaasti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus lykkääntyi vuodella. Kaupungin palvelurakennetta on tiivistetty mm. sosiaalipalvelujen siirrolla Lapponiaan. Raskasta laitoshoittoa kevennettiin Esperin Kiekerökodin palveluilla ja Lapponian vuodeosastojen yhdistämisellä. Se siirtyi alkuvuoteen 2018. Samalla valmisteltiin Kotihoidon siirtymistä Elinkaaritalosta Lapponiaan. Jokirannan kehitysvammaisten ryhmäkoti siirrettiin kesällä Taika-kodin tiloihin. Loppuvuonna tehtiin päätös Itä-Lapin omasta sote-selvityksestä, joka valmistunee huhtikuussa 2018. Laaja hyvinvointikertomus valmisteltiin ja se vietiin päätöksentekoon alkuvuonna 2018.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Hyvinvointipalvelualue käsittää sivistyspalvelut ja sosiaali- ja terveyspalvelut. Tarvetta on arvioida, mitä ja missä määrin eri palveluita kyetään tarjoamaan. Toiminnan laadun arviointia on muutostilanteessa perusteltua toteuttaa. Turvapaikanhakijoiden kotouttaminen ja heidän sopeutuminen ympäröivään yhteiskuntaan on uusi haaste palvelualueelle, vaikka sitä toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön ja sähköisten oppimisympäristöjen ja palveluiden käyttöä lisätään. Suomen itsenäisyyden juhluvuoden tapahtumia toteutetaan ja se huomioidaan muussakin toiminnassa. Organisaatiomuutokseen sopeutuminen jatkuu edelleen. Palvelualueen tavoitteena on myös pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen.

Palvelurakennetta kevennetään laitoshoitopaikkoja edelleen vähentämällä ja resursseja kohdentamalla tukemaan kotona asumista. Henkilöstön eläköityminen hyödynnetään palveluprosessien muutoksilla sekä toimintojen keskittämällä.

Toteutuma 31.12.

Loppuvuonna aloitettiin päiväkotitoiminta, kouluverkko- ja vapaa-ajan toimintojen selvitys, jonka valmistelu annettiin konsulttiyhtiö BDO:lle. Turvapaikanhakijoiden kotouttaminen väheni Kemijärven vastaanottokeskuksen lakkauttamisen myötä. Suomen itsenäisyyden juhluvuotta vietettiin tapahtumien, näyttelyiden ja mm. esitelmien muodossa. Pitkäaikaistyöttömien määrä laski 78 henkilöllä verrattuna vuoteen 2016. Laitoshoitopaikkojen väheneminen mahdollisti vuodeosastojen yhdistämisen. Kotiin annettaviin palveluihin lisättiin henkilöstöresursseja.

6. Määrärahat

	TA 2016	LTA2017	Muutos	Muutos
Hyvinvointipalvelut	€	€	€	%
MENOT	-54 691 481	-55 576 930	885 449	1,6
TULOT	6 017 112	5 857 930	159 182	-2,6
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-48 674 369	-49 719 000	1 044 631	2,1

PALVELUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017/ LTA 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
	€	€	€	€	€	%
Myyntituotot	1 634 291	1 546 525	1 440 130	1 440 130	1 300 594	90,3
Maksutuotot	2 612 070	3 086 375	2 948 640	2 948 640	3 104 786	105,3
Tuet ja avustukset	1 055 690	913 611	513 750	683 350	609 112	89,1
Muut toimintatuotot	715 061	654 483	785 810	785 810	812 748	103,4
TOIMINTATUOTOT	6 017 112	6 200 994	5 688 330	5 857 930	5 827 240	99,5
Palkat ja palkkiot	-18 926 063	-17 928 692	-18 265 120	-19 334 690	-19 503 692	100,9
Henkilösivukulut	-6 192 294	-5 707 771	-5 178 890	-5 280 370	-5 577 549	105,6
Henkilöstökulut	-25 118 357	-23 636 463	-23 444 010	-24 615 060	-25 081 241	101,9
Asiakaspalvelujen ostot	-15 825 700	-18 080 872	-16 694 190	-17 650 330	-17 307 415	98,1
Muiden palvelujen ostot	-2 645 400	-3 109 226	-2 748 880	-2 781 850	-3 117 671	112,1
Palvelujen ostot	-18 471 100	-21 190 098	-19 443 070	-20 432 180	-20 425 086	100,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 211 940	-1 486 256	-1 293 610	-1 297 050	-1 478 164	114,0
Avustukset	-2 843 250	-2 455 964	-2 074 800	-2 074 800	-1 912 990	92,2
Muut toimintakulut	-7 046 834	-7 269 770	-7 151 840	-7 157 840	-7 353 230	102,7
TOIMINTAKULUT	-54 691 481	-56 038 552	-53 407 330	-55 576 930	-56 250 711	101,2
TOIMINTAKATE	-48 674 369	-49 837 558	-47 719 000	-49 719 000	-50 423 471	101,4

Palvelualueen käyttösuunnitelmaluvuissa (KS 2017) on mukana hankkeiden tulot ja menot, joita ei ole talousarviovaiheessa ollut tiedossa. Määrärahanetto pysyy samana vrt. TA 2017 ja KS 2017 (punaisella merkityt).

7. palvelualueen käyttösuunnitelma

Hyvinvointipalvelut palvelu- alue	TA 2016 €	TP 2016 €	LTA 2017 €	Toteutuma 31.12. / €
Johtaminen				
9900 MENOT	-814.780	-1 158 233	-575 600	-637 572
9910 TULOT	219.690	221 952	169 600	198 010
9930 NETTOMENO	-595.090	-936 281	-406 000	-439 562
Varhaiskasvatuspalvelut				
9900 MENOT	-2.456.150	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687
9910 TULOT	259.900	314 464	351 050	323 895
9930 NETTOMENO	-2.196.250	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut				
9900 MENOT	-7.029.114	-6 943 766	-6 938 400	-6 710 544
9910 TULOT	108.691	164 413	116 000	90 819
9930 NETTOMENO	-6.920.423	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725
Kulttuuri- ja vapaa- ajanpalvelut				
9900 MENOT	-4.029.280	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582
9910 TULOT	661.150	622 515	640 250	607 161
9930 NETTOMENO	-3.368.130	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421
Perhepalvelut				
9900 MENOT	-2 259 579	-2 537 937	-1 808 880	-1 740 676
9910 TULOT	460 751	336 190	205 900	253 879
9930 NETTOMENO	-1 798 828	-2 201 747	-1 602 980	-1 486 797
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut				
9900 MENOT	-19.650.028	-20 424 992	-20 211 310	-20 082 215
9910 TULOT	1.793.220	2 002 741	1 892 300	1 681 797
9930 NETTOMENO	-17.856.808	-18 422 251	-18 319 010	-18 400 417
Aikuisten psykososiaaliset palvelut				
9900 MENOT	-3.115.500	-3 043 644	-2 997 150	-3 270 315
9910 TULOT	363.000	280 235	272 000	269 660
9930 NETTOMENO	-2.752.500	-2 763 409	-2 725 150	-2 000 656
Vammaisten palvelut				
9900 MENOT	-4 260 250	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185
9910 TULOT	387 000	371 004	406 300	492 350
9930 NETTOMENO	-3 873 250	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835
Ikäihmisten palvelut				
9900 MENOT	-11 076 800	-11 469 255	-12 105 050	-12 350 935
9910 TULOT	1 763 710	1 887 481	1 804 530	1 909 668
9930 NETTOMENO	-9 313 090	-9 581 774	-10 300 520	-10 441 267
Yhteensä				
9900 MENOT	-54 691 481	-56 038 552	-55 576 930	-56 250 711
9910 TULOT	6 017 112	6 200 994	5 857 930	5 827 240
9930 NETTOMENO	-48 674 369	-49 837 558	-49 719 000	-50 423 471

VASTUUALUE: Varhaiskasvatuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Esiopetusta toteutetaan päiväkodeissa ja Särkelän koulun tiloissa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutetaan Hillatien, Särkelän ja Isokylän kouluilla.

Varhaiskasvatuksella ja esiopetuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus muodostavat yhtenäisen ja toiminnallisen jatkumon.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaisesti lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Toimintaa tarjotaan ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä kaikkien vuosiluokkien erityisopetukseen osallistuneille tai siirretyille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa. Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuspalvelut vastaavat aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä. Yhteistyötä tehdään peruskoulujen ja päiväkotien kanssa.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta ja käyttöönottaminen	Valmistelu ja lautakunnan päätös	Päätösaikataulu	Sivistyslautakunta hyväksyi suunnitelman 24.5.2017. Suunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017.
2.	Paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman käyttöönottaminen	Yksikkökohtaisten esiopetussuunnitelmien ja oppilashuoltosuunnitelmien laadinta ja käyttöönottaminen	Päätösaikataulu	Sivistyslautakunta hyväksyi oppilashuoltosuunnitelman 1.2.2017 ja se otettiin käyttöön 1.3.2017. Yksikkökohtaisten esiopetussuunnitelmien laadinta aloitettiin syksyllä 2017, käyttöönottaminen siirtyi v.2018.
3.	Varhaiskasvatuksen pedagogiikan kehittäminen	Osallistavalla johtajuudella pedagogiseen toimintaympäristöön -hanke	Hankkeen aikataulu	Hankkeen koulutukset, esimiestyöpajat ja pedagogiset kahvilat toteutuivat suunnittelussa aikataulussa.
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta laaditaan päiväkotikohtaiset sekä ryhmäkohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat, jotka ohjaavat pedagogiikkaa sekä	Suunnitelma ja aikataulu laadinnalle 1.8 - 31.12.2017 väliselle ajalle. Suunnitelmien toteutusta seurataan, arvioi-	Suunnitelmat ovat valmiina ja käyttöönotettavissa 31.12.2017.	Päiväkotien ryhmäkohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat (ryhmävasut) olivat valmiina ja käyttöönotettavissa 31.12.2017.

	yhteistyötä vanhempien kanssa.	daan, kehitetään sekä sovitaan vastuunjaosta näiden osalta henkilöstön ja esimiesten tehtävissä.		Arvioinnista, seurannasta ja kehittämisestä on sovittu paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa, jonka mukaan on toimittu.
2.	Yksikkökohtaisten esiopetussuunnitelmien ja yksikköjen yhteisen oppilashuoltosuunnitelman. käyttöönotto.	Aikataulutus suunnitelmien käyttöönottamiseksi. Suunnitelmien toteutumista seurataan, arvioidaan, kehitetään sekä sovitaan vastuunjaosta näiden osalta henkilöstön ja esimiesten kesken.	Suunnitelmat ovat käytössä.	Oppilashuoltosuunnitelma on otettu käyttöön 1.3.2017 ja sitä seurataan, arvioidaan ja kehitetään oppilashuoltotyöryhmässä. Yksikkökohtaisten esiopetussuunnitelmien laadinta aloitettiin syksyllä 2017. Niiden käyttöönotto siirtyi v. 2018.
3.	Varhaiskasvatuksen pedagogiikan kehittäminen	Osallistavalla johtajuudella pedagogiseen toimintaympäristöön - hankkeen koulutusten, esimiestyöpajojen sekä henkilöstölle suunnattujen pedagogisten kahviloiden kautta henkilöstö saa työkaluja, osaamista, keinoja ja välineitä pedagogiikkaan, johtamiseen sekä tiimityöhön. Hankkeen avulla myös vahvistetaan paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimista.	Hankesuunnitelma ja toteutuneet toimenpiteet 1.1- 31.12.2017 välisenä aikana.	Vastaavat lastentarhanopettajat ja heidän varahenkilönsä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä varhaiskasvatuspäällikkö osallistuivat suunnitellusti hankkeen koulutuksiin ja esimiestyöpajoihin. Niistä saadun tiedon ja materiaalin avulla on laadittu pedagogisen johtamisen toimintasuunnitelma. Henkilöstö osallistui koulutuksiin sekä pedagogisiin kahviloihin, joissa käsiteltiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen pedagogiikan toteutumista.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	206	223	245	221	250	250
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	45	55	50	48	40	52
Aamu- ja iltapäivätoiminnassa olevien lasten määrä	30	34	35	31	30	30
Valmistava esiopetus turvapaikanhakijoille	-	3	3	0	0	0

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupunginhallituksen päätöksellä (§461/12.12.2016) varhaiskasvatuksen asiantuntijat ja poliittiset päättäjät perustavat työryhmän päivittämään varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitystä.

Varhaiskasvatuspalveluiden lisääntyneeseen tarpeeseen vastaaminen edellyttää kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön määrän lisäämistä sekä uusien tilojen käyttöönottamista. Toimenpiteenä v. 2017 on Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkoti muuttaminen 21-paikkaiseksi päiväkodiksi 1.4.2017 alkaen. Henkilöstöresursina tarvitaan yksi (1) lastentarhanopettaja ja kaksi (2) päivähoitajaa.

Mikäli vuorohoidon tarve lisääntyy vuoden 2017 aikana, niin Särkelän päiväkodin yksi lapsiryhmä muutetaan asteittain 1.8.2017 alkaen 1-5- vuotiaiden lasten vuorohoitoryhmäksi. Vuorohoitoryhmään sijoitetaan pääosin koko kaupungin vuorohoitoa tarvitsevat lapset.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tullessa voimaan 1.3.2017 asiakasmaksuista saatavat asiakasmaksut tulot tulevat vähenemään tulojen noustessa.

Toteutuma 31.12.

Palveluverkkoselvitystä varten ei perustettu työryhmää, johon kuuluisi sekä asiantuntijoita että poliittisia päättäjiä. Marraskuussa 2017 varhaiskasvatus-, opetus- ja sivistys- ja vapaa-ajanpalveluiden palveluverkkoselvitys annettiin BDO:lle tehtäväksi.

Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkoti muutettiin 21- paikkaiseksi päiväkodiksi 1.5.2017 alkaen. Henkilöstöresurssina yksi (1) lastentarhanopettaja, joka toimii myös yksikön vastaavana lastentarhanopettajana sekä kaksi (2) päivähoitajaa.

Vuorohoitoryhmää ei perustettu, koska sen suunnitteleminen ja toteuttaminen eivät olisi onnistuneet sovituksa aikataulussa. Vuorohoito keskitettiin Jyväskylän ja Särkelän päiväkoteihin. Vuorohoidon toteuttamisen suunnittelu aloitettiin joulukuussa 2017. Suunnitelma on tarkoitus ottaa käyttöön 1.8.2018.

Asiakasmaksuista saadut tulot vähenivät uuden asiakasmaksulain myötä.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatustalain perusteella Opetushallituksen antaman valtakunnallisen määräyksen mukaan paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja varhaiskasvatusta toteutetaan. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on velvoittava, sitä tulee arvioida ja se on otettava käyttöön 1.8.2017. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan työryhmässä, jossa on edustajia eri henkilöstöryhmistä. Lisäksi laadinnassa tehdään monialaista yhteistyötä. Laadinnassa kuullaan vanhempia ja lapsia.

Paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman käyttöönotto edellyttää yksikkökohtaisten esiopetussuunnitelmien laadintaa. Yksikkökohtainen oppilashuoltosuunnitelma laaditaan kaikkien esiopetusyksiköiden yhteiseksi suunnitelmaksi. Suunnitelmia arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikan ja toimintaympäristön kehittämisessä yhtenä toimenpiteenä on Osallistavalla johtajuudella pedagogiseen toimintaympäristöön – hanke. Hankkeen toimenpiteiden kautta varhaiskasvatuksen henkilöstö yhdessä esimiesten kanssa kehittää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintaa sekä saa työkaluja, osaamista, keinoja ja välineitä pedagogiikkaan, johtamiseen sekä tiimityöhön. Hankkeen avulla myös vahvistetaan paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimista. Hankkeen puitteissa toteutetaan koulutuksia henkilöstölle ja esimiehille.

Toteutuma 31.12.

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma laadittiin moniammatillisessa työryhmässä. Päiväkotien ja perhepäivähoidon vanhempainillat järjestettiin yksiköittäin. Vanhempainilloissa vanhemmat ja henkilökunta työstivät

yhdessä paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Lapsia kuultiin haastattelemalla heitä siihen suunnitellun lomakkeen avulla.

Yksikkökohtaisen esiopetussuunnitelman laadinta aloitettiin syksyllä 2017. Suunnitelman käyttöönottoaminen siirtyi v.2018.

Vastaavat lastentarhanopettajat ja heidän varahenkilönsä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä varhaiskasvatuspäällikkö osallistuivat suunnitellusti hankkeen koulutuksiin ja esimiestyöpajoihin. Niistä saadun tiedon ja materiaalin avulla laadittiin pedagogisen johtamisen toimintasuunnitelma. Saatua tietoa hyödynnettiin paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa.

Henkilöstö osallistui koulutuksiin sekä pedagogisiin kahviloihin, joissa käsiteltiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisen pedagogiikan toteutumista.

6. Määrärahat

	TA 2016	LTA 2017	Muutos	Muutos
Varhaiskasvatuspalvelut	€	€	€	%
MENOT	-2 456 150	-2 777 550	321 400	13,0
TULOT	259 900	351 050	-91 150	35,1
TOIMINTAKATE	-2 196 250	-2 426 500	230 250	10,5

7. Vastualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017/ LTA 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
Varhaiskasvatuspalvelut	€	€	€	€	€	%
Myyntituotot	4 700	15 728	20 000	20 000	17 761	88,8
Maksutuotot	253 700	294 669	329 000	329 000	296 235	90,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	7 603	-100
Muut toimintatuotot	1 500	4 067	2 050	2 050	2 096	102,2
TOIMINTATUOTOT	259 900	314 464	351 050	351 050	323 895	92,3
Palkat ja palkkiot	-1 273 420	-1 203 945	-1 376 310	-1 476 310	-1 518 611	102,9
Henkilösivukulut	-505 770	-436 285	-475 730	-475 730	-453 641	95,4
Henkilöstökulut	-1 779 190	-1 640 229	-1 852 040	-1 952 040	-1 972 252	101,0
Asiakaspalvelujen ostot	-23 070	-21 913	-27 840	-27 840	-18 461	66,3
Muiden palvelujen ostot	-118 740	-132 836	-142 380	-142 380	-173 450	121,8
Palvelujen ostot	-141 810	-154 748	-170 220	-170 220	-191 911	112,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 660	-8 570	-8 310	-8 310	-21 103	253,9
Avustukset	-270 250	-236 209	-256 000	-256 000	-211 796	82,7
Muut toimintakulut	-258 240	-274 800	-390 980	-390 980	-403 625	103,2
TOIMINTAKULUT	-2 456 150	-2 314 557	-2 677 550	-2 777 550	-2 800 687	100,8
TOIMINTAKATE	-2 196 250	-2 000 093	-2 326 500	-2 426 500	-2 476 792	102,1

Varhaiskasvatuspalvelut	TA 2016 €	TP 2016 €	LTA 2017 €	Toteutuma 31.12. €
Päivähoitotoimisto				
9900 MENOT	-49.290	-36 802	-84 130	-83 267
9910 TULOT	0	450	0	7 663
9930 NETTOMENO	-49.290	-36 352	-84 130	-75 604
Kallaan päiväkot				
9900 MENOT	-587.740	-588 887	-640 030	-723 356
9910 TULOT	80.800	92 795	97 750	94 770
9930 NETTOMENO	-506.940	-496 091	-542 280	-628 586
Jyvälnpuiston päiväkot				
9900 MENOT	-606.620	-576 191	-558 020	-670 788
9910 TULOT	81.100	100 813	100 800	92 142
9930 NETTOMENO	-525.520	-475 378	-457 220	-578 646
Särkelän päiväkot				
9900 MENOT	-718.390	-688 861	-697 200	-685 433
9910 TULOT	70.100	101 268	95 500	88 705
9930 NETTOMENO	-648.290	-587 593	-601 700	-596 727
Metsämiehentien ryhmäperhepäiväkot				
9900 MENOT			-269 510	-284 852
9910 TULOT			40 000	26 146
9930 NETTOMENO	0	0	-229 510	-258 707
Perhepäivähoito				
9900 MENOT	-201.090	-166 497	-150 660	-130 080
9910 TULOT	19.400	12 227	11 000	10 013
9930 NETTOMENO	-181.690	-154 270	-139 660	-120 067
Ostopalvelut				
9900 MENOT	-22.770	-21 111	-22 000	-17 114
9910 TULOT	8.500	6 911	6 000	4 456
9930 NETTOMENO	-14.270	-14 200	-16 000	-12 658
Lasten kotihoidon tuki				
9900 MENOT	-270.250	-236 209	-256 000	-205 796
9930 NETTOMENO	-270.250	-236 209	-256 000	-205 796
Yhteensä				
9900 MENOT	-2.456.150	-2 314 557	-2 777 550	-2 800 687
9910 TULOT	259.900	314 464	351 050	323 895
9930 NETTOMENO	-2.196.250	-2 000 093	-2 426 500	-2 476 792

VASTUUALUE: Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Perusopetuksen ja luki- on uusien opetussuun- nitelmien käyttöönotto ja kehittäminen sekä henkilöstön koulutus uuteen opetussuunni- telmaan.	Järjestetään työpajoja, joissa opettajat kehittä- vät uutta opetussuunni- telmaa. Henkilöstön koulutus aiheen tiimoilta. Oppilaiden osallistami- nen mm. itsearviointiin sekä monialaisen op- pimiskokonaisuuden suunnitteluun sekä arviointiin.	Järjestettyjen koulutus- ten sekä opettajien työpajojen määrä .	Uuden opetussuunni- telman tiimoilta opetta- jille on järjestetty kaksi koulutusta, joista toinen liittyi O365- työskentely- ympäristöön ja toinen uuden opetussuunni- telman sisältöön. Uutta opetussuunnitel- maa on perusopetuk- sessa työstyetty vuoden 2018 aikana neljässä yhteisessä tilaissa. Lisäksi työryhmä on työstänyt opetussuunni- telmaa.
2.	Oikea-aikaisen oppimi- sen tuen järjestäminen ja resurssointi.	Henkilöstön riittävyys tukiprosessissa sekä tukiopetuksen resurs- sointi. Pienryhmäope- tuksen järjestäminen kouluissa.	Pienryhmämahdolli- suuksien määrä perus- opetuksessa, erityis- opettajien määrä, kou- lunkäynninohjaajien määrä kouluissa.	Perusopetuksessa toi- mii Särkelän koulussa kaksi pienryhmää. Iso- kylän koululla toimii Joustavan perusope- tuksen ryhmä. Näiden lisäksi tarvetta olisi pienryhmälle, jossa oppilas voisi käydä vain tiettyjen aineiden tunnil- la opiskelemassa. Laaja-alaisia erityis- opettajia on kouluilla

				<p>yhteensä viisi. Tämä on hyvä määrä.</p> <p>Koulunkäynninohjaajien määrä on ollut siedettävällä tasolla, kun hankerahalla on saatu palkattua kaksi määräraikaista koulunkäynninohjaajaa perusopetukseen.</p>
3.	Lukiokoulutuksen kehittäminen	<p>Kiekkolinjan kehittäminen ja vakiinnuttaminen osaksi lukion toimintaa. Sähköisiin ylioppilaskokeisiin valmistautuminen. Kaksoistutkinnon kehittäminen varteenotettavaksi koulutusvaihtoehdoksi.</p>	<p>Kiekkolinjan toteuttaminen, kiekkolinjan opiskelijoiden määrä, sähköisten kurssikokeiden määrä, uusien kaksoistutkintoa suorittavien määrä.</p> <p>Lukion tulokset ovat maan keskitason yläpuolella.</p>	<p>Kiekkolinja on jatkanut toimintaansa koko vuoden 2017 ajan. Opiskelijoita on ollut mukana keskimäärin 10.</p> <p>Sähköiset kurssikokeet ovat lisääntyneet vuoden 2017 aikana merkittävästi. Kokeita on järjestetty keskimäärin 15. Määrä on nousussa.</p> <p>Kaksoistutkintoa on kehitetty yhteistyössä REDUn kanssa lähinnä järjestämällä opetus siten, että se olisi opiskelijoiden arjen kannalta helpompaa. Kaksoistutkintoa on markkinoitu peruskoulun yhdeksäsluokkalaisille ja heidän huoltajilleen.</p>
4.	Turvapaikanhakijoiden kotouttamisen edesauttaminen perusopetuksessa ja lukiossa.	<p>Oppilaita aletaan siirtämään yleisopetuksen ryhmiin valmistavan opetuksen päätyttyä.</p> <p>Henkilöstön koulutus aiheen tiimoilta.</p> <p>Varataan riittävät resurssit maahanmuuttajien integrointiin perusopetukseen.</p>	<p>Yleisopetukseen sijoitettujen oppilaiden määrä.</p>	<p>Turvapaikanhakijoiden määrän vähennyttyä valmistava opetus lopetettiin maaliskuussa 2017. Heistä kolme opiskelee Särkelän koulun yleisopetuksen ryhmissä.</p>
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Sähköisen pedagogian kehittäminen pe-	Sähköisen Office365 -työskentely-ympäristön	Koulutuksen järjestämi-	Sähköisiä kokeita on toteutettu lukiossa vuo-

	rusopetuksessa ja lukiossa.	<p>käyttöönotto perusopetuksessa ja lukiossa.</p> <p>Koulutetaan henkilöstö työskentely-ympäristön käyttöön.</p> <p>Tuutoropettajatoiminnan käynnistäminen hankerahan turvin.</p> <p>Sähköisten kurssikokeiden lisääminen lukiossa.</p>	<p>nen.</p> <p>Työskentely-ympäristön käyttöönotto perusopetuksessa ja lukiossa.</p> <p>Valitaan ja koulutetaan tuutoropettajat.</p> <p>Järjestettyjen sähköisten kokeiden määrä.</p>	<p>den 2017 aikana keskimäärin 15.</p> <p>Perusopetuksen kouluihin on valittu tuutoropettajat ja he ovat toimineet kouluilla läpi vuoden. Opettajat ovat saaneet koulutusta toimintaan.</p> <p>Perusopetuksen ja lukion opettajat on koulutettu O365 -työskentely-ympäristön käyttöön.</p>
2.	Oikea-aikaisen oppimisen tuen järjestäminen ja resursointi.	<p>Tukiopetuksen riittävä resursointi.</p> <p>Koulunkäynninohjaajatarpeen riittävä resursointi.</p> <p>Eriyisopetuksen riittävä resursointi.</p>	<p>Pienryhmämahdollisuuksien määrä perusopetuksessa.</p> <p>Koulunkäynninohjaajien määrä perusopetuksessa.</p> <p>Eriyisopettajien määrä perusopetuksessa.</p>	<p>Perusopetuksessa toimii Särkelän koulussa kaksi pienryhmää. Isokylän koululla toimii joustavan perusopetuksen ryhmä (jopo). Näiden lisäksi tarvetta olisi pienryhmälle, jossa oppilas voisi käydä vain tiettyjen aineiden tunnilta opiskelemaan.</p> <p>Laaja-alaisia erityisopettajia on kouluilla yhteensä viisi. Tämä on hyvä määrä.</p> <p>Koulunkäynninohjaajien määrä on ollut siedettävällä tasolla, kun hankerahalla on saatu palkattua kaksi määräaikaista koulunkäynninohjaajaa perusopetukseen.</p>
3.	Perusopetuksen ja lukion uusien opetussuunnitelmien kehittäminen.	<p>Perusopetuksen monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen kouluilla.</p> <p>Yläluokkien valinnaisai-</p>	<p>Toimenpiteissä mainitut asiat on toteutettu perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmiin 31.12.2017 mennessä.</p>	<p>Perusopetuksen monialainen oppimiskokonaisuus on toteutettu kevään ja syksyn 2017 aikana kaikissa kouluis-</p>

		<p>neiden suunnittelu opetussuunnitelmaan.</p> <p>Opettajien kouluttaminen uuteen opetussuunnitelmaan.</p> <p>Lukion opetussuunnitelman kehittäminen teemaopintojen ja taiteiden välisten kurssin osalta.</p>		<p>sa.</p> <p>Yläluokkien valinnaisaineet on toteutettu opetussuunnitelmaan syksyllä 2017.</p> <p>Opettajille on ollut tarjolla koulutusta uuteen opetussuunnitelmaan.</p> <p>Lukion opetussuunnitelmaan on kirjoitettu sisällöt teemaopinnoille ja taiteiden välisille kursseille.</p>
--	--	---	--	---

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Perusopetuksen oppilasmäärä, sis. esiopetus	544	543	543	532	538	538
Valmistavan opetuksen oppilasmäärä	0	9	9	0	0	0
Lukion opiskelijamäärä	74	87	87	77	81	81
Perusopetuksen toimintamenot €/oppilas	11 905	11 459	11 444	11 115	11 400	11 400
Lukion toimintamenot €/opiskelija	12 228	10 570	8 320	8 831	8 300	8 300

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Valmistavan opetuksen luokka Särkelän koulusta on lakannut keväällä 2017.

Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmat uudistuivat v. 2016 ja ne otettiin käyttöön 1.8.2016. Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmia on työstetty pitkin kevät- ja syyslukukautta 2017.

Opetushallituksen rahoittamia käynnissä olevia hankkeita: Tutoropettaja –hanke, Kerhotoiminnan kehittäminen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet –hanke.

Toteutuma 31.12:

Valmistavan opetuksen luokka on lakannut keväällä 2017. Perusopetuksen uusi opetussuunnitelma on käytössä perusopetuksen luokilla 1-7 ja lukiossa vuositasoilla 1-2. Opetussuunnitelmat ovat valmiit täydennysten osalta. Hankkeista käynnissä on tutoropettaja- hanke, kielenopetuksen varhentaminen –hanke sekä kerhotoimintahanke ja esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävä hanke.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Uuden Office365 työskentely-ympäristön käyttöönotto tuo pitkään odotetun mahdollisuuden tehokkaampaan sähköiseen työskentelyyn tunneilla.

Opetussuunnitelmatyötä on edessä perusopetuksessa, jossa opetussuunnitelmaan tulee luoda yläluokkien valinnaisainetarjonta. Lukion opetussuunnitelmaan tulee luoda sisällöt teemaopintokursseihin sekä taiteiden väliseen kurssiin.

Tutoropettaja –toiminta käynnistetään hankerahoituksen turvin kaikilla kouluilla. Tutoropettaja opastaa ja auttaa toisia opettajia tietotekniikkaan liittyvissä sekä pedagogisissa että teknisissä asioissa.

Valmistava opetus jatkuu Särkelän koululla toistaiseksi yhdessä ryhmässä. Tammikuussa 2017 oppilaita on siirretty yleisopetuksen ryhmiin kaikille kouluille.

Toteutuma 31.12.

Office365 on otettu käyttöön ja sitä käytetään vaihtelevasti sekä perusopetuksessa että lukiossa. Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmiin on luotu tarvittavat sisällöt. Tutoropettajat on valittu kouluille ja heidän työskentelynsä on jatkunut koko vuoden ajan. Valmistava opetus on päättynyt ja jäljelle jääneet oppilaat opiskelevat perusopetuksen ryhmissä.

6. Määrärahat

VASTUUALUE	TA 2016	TA2017	Muutos	Muutos
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	€	€	€	%
MENOT	-7 029 114	-6 938 400	-90 714	-1,3
TULOT	108 691	116 000	-7 309	6,7
NETTOMENO	-6 920 423	-6 822 400	-98 023	-1,4

7. Vastuualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	€	€	€	€	€	%
Myyntituotot	56 691	65 133	60 000	60 000	16 440	27,4
Maksutuotot	26 000	38 874	26 000	26 000	25 761	99,1
Tuet ja avustukset	24 000	55 202	30 000	30 000	43 297	144,3
Muut toimintatuotot	2 000	5 203	0	0	5 322	-100,0
TOIMINTATUOTOT	108 691	164 413	116 000	116 000	90 819	78,3
Palkat ja palkkiot	-3 417 590	-3 279 492	-3 476 740	-3 476 740	-3 295 158	94,8
Henkilösivukulut	-1 035 244	-939 309	-983 180	-983 180	-797 125	81,1
Henkilöstökulut	-4 452 834	-4 218 801	-4 459 920	-4 459 920	-4 092 283	91,8
Asiakaspalvelujen ostot	-120 000	-156 164	-110 300	-110 300	-164 949	149,5
Muiden palvelujen ostot	-837 400	-901 203	-832 970	-832 970	-881 859	105,9

Palvelujen ostot	-957 400	-1 057 367	-943 270	-943 270	-1 046 808	111,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136 440	-187 875	-152 950	-152 950	-162 190	106,0
Muut toimintakulut	-1 482 440	-1 479 724	-1 382 260	-1 382 260	-1 409 263	102,0
TOIMINTAKULUT	-7 029 114	-6 943 766	-6 938 400	-6 938 400	-6 710 544	96,7
TOIMINTAKATE	-6 920 423	-6 779 354	-6 822 400	-6 822 400	-6 619 725	97,0

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	TA 2016 €	TP 2016 €	TA 2017 €	Toteutuma 31.12. €
Särkelän koulu				
9900 MENOT	-1 467 010	-1 320 238	-1 452 490	-1 280 797
9910 TULOT		1 507	0	6 438
9930 NETTOMENO	-1 467 010	-1 318 731	-1 452 490	-1 274 358
Isokylän koulu				
9900 MENOT	-1 746 350	-1 765 472	-1 963 330	-1 804 857
9910 TULOT		941	0	1 326
9930 NETTOMENO	-1 746 350	-1 764 531	-1 963 330	-1 803 531
Hillatien koulu				
9900 MENOT	-2 098 310	-2 036 334	-2 155 940	-2 073 642
9910 TULOT		2 992	0	2 055
9930 NETTOMENO	-2 098 310	-2 033 342	-2 155 940	-2 071 587
Jakamattomat				
9900 MENOT	-454 124	-515 515	-362 390	-444 382
9910 TULOT	76 791	118 630	90 000	54 675
9930 NETTOMENO	-377 333	-396 885	-272 390	-389 707
Esiopetus				
9900 MENOT	-264 640	-272 089	-193 710	-282 762
9910 TULOT		0	0	0
9930 NETTOMENO	-264 640	-272 089	-193 710	-282 762
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta				
9900 MENOT	-152 900	-136 449	-86 700	-111 737
9910 TULOT	14 400	16 692	14 000	20 219
9930 NETTOMENO	-138 500	-119 757	-72 700	-91 518
Valmistava opetus				
9900 MENOT	0	-175 201	0	-26 225
9930 NETTOMENO	0	-175 201	0	-26 225
Lukiokoulutus				
9900 MENOT	-845 780	-721 435	-723 840	-686 142
9910 TULOT	17 500	22 620	12 000	6 106
9930 NETTOMENO	-828 280	-698 815	-711 840	-680 037
Yhteensä				
9900 MENOT	-7 029 114	-6 943 766	-6 938 400	-6 710 544
9910 TULOT	108 691	164 413	116 000	90 819
9930 NETTOMENO	-6 920 423	-6 779 354	-6 822 400	-6 619 725

VASTUUALUE: Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden yksikkö tarjoaa kaupungin asukkaille ja matkailijoille kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Yksikkö tarjoaa ajanmukaiset tilat, laitteet ja verkkopalvelut. Yksikön tavoitteita ovat palveluiden asiakaslähtöisyys, seutukunnallinen yhteistyö ja toiminnan yhteisöllinen kehittäminen. Painopistealueita ovat toiminnan monipuolisuus, ajanmukaisuus, ta-sokkuus, saavutettavuus, toimintakulttuurien ja oppimisympäristöjen kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto toimii Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella. Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Liikunnan toimipisteitä ovat uimahalli, liikuntahalli ja jäähalli. Kulttuuri- ja nuorisopalvelut sijaitsevat pääasiallisesti Kulttuurikeskuksessa. Kirjastopalveluja tarjoavat pääkirjasto ja kirjastoauto Kyläluuta sekä kirjaston tarjoamat verkkopalvelut.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut	<p>Monipuolinen palvelu-, aine- ja kurssivalikoima.</p> <p>Itsearviointi.</p> <p>Toimintakulttuurien ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja ajanmukaistaminen.</p>	<p>Asiakkaiden laaja ikäjakauma ja asiakasmäärä.</p> <p>Asiakaskyselyt ja osaamiskartoitukset.</p> <p>Ulkopuolinen hanke-rahoitus. Uusien laitteiden, sovellusten hankinta, testaaminen ja koulutus.</p>	<p>Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut on toteutuneet kaikille ikäryhmille.</p> <p>Nuorisopalvelujen piiriin kuuluvat kaikki alle 29-vuotiaat.</p> <p>Asiakaskyselyt toteutettiin, osaamiskartoituksia tehdään joka toinen vuosi.</p> <p>Musiikkiopisto: OPH-hankerahoitukset: 9000 e etälaitteiston uusimiseen 2017-18; ja 9000 e yhteishankkeeseen (koord. Lapin mus.opisto) Lapin aluejousiorkesterin perustamiseen.</p> <p>Kirjasto: Ikäihmiset ja tietotekniikka –hanke loppui 31.5.2017. Kirjastotila muutoksessa –hanke (300 €) selvittää sidosryhmien toiveita kirjastolle.</p>

		<p>Kotouttamisen tukeminen</p> <p>Alennetut asiakasmaksut</p>	<p>Koha – kirjastojärjestelmän käyttöönotto.</p> <p>Kurssien, tilaisuuksien ja tapahtumien osallistujamäärät</p> <p>Myönnetyt määrät</p>	<p>Kirjastojärjestelmä otettiin käyttöön 2.5.2017.</p> <p>Kansalaisopisto: Kotouttamisen tukemisen 5:lle kurssille osallistui 33 henkilöä.</p> <p>Musiikkiopisto alenn.maksut: 5 kpl</p> <p>Kirjastossa poistui varausmaksu Lapin kirjastojen välillä.</p>
2.	<p>Palveluja kehitetään yhteistyössä paikallisesti, seutukunnallisesti ja yhteisöllisesti</p>	<p>Yhteissuunnittelu ja resurssien koordinoitu hyödyntäminen. Yhteistyö seutukunnan päivähoidon, koulujen, palvelutalojen ja kolmannen sektorin kanssa.</p>	<p>Konsertit, vierailut, kurssit, koulutus, opetus ja näyttelyt.</p> <p>Tapahtumat kouluissa, päiväkodeissa, palvelutaloissa jne.</p>	<p>Kansalaisopisto: Tapahtumia yhteensä 6, Näkösilä päivä, kurssi-info, virkistyspäivät.</p> <p>Kirjasto: yht. 36 tapahtumaa, joista näyttelyjä 6. Tapahtumissa esiintyi kansalaisopiston ja päiväkodin ryhmiä ulkopuolisten esiintyjien lisäksi.</p> <p>Kulttuuri: Veteraanijuhla yhteistyössä seurakunnan kanssa. Varhaiskasvatukselle/ perusopetukselle/lukiolle tarjottuja tapahtumia 6 kpl. Yhdistyksille myönnettiin avustuksia 6 000 € sekä kulttuuripalkinto 1000 €. Kulttuurikeskuksessa tapahtumia 140. Torikonsertit 6 kpl sekä Kemijärven Onnen päivä.</p> <p>Liikuntahallilla Fröbelin palikat 200 hlöä.</p> <p>Musiikkiopiston konsertit, soitinesittelyt ja muut esiintymiset 87, kurssit 2 ja valtak.tapahtumat 2.</p> <p>Nuoriso: Etsivä nuorisotyö tavoitti 73 nuorta. Nuorisotilojen kävijämäärä 6 511. Yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.</p>

3.	Suomi 100 -vuotta juhla- vuoden huomioiminen toiminnan suunnittelussa	Tapahtumien ja opinto- kokonaisuuksien järjes- täminen	Kurssien, tilaisuuksien ja tapahtumien osallis- tujamäärät	Kansalaisopisto järjesti 5 luentoa teemaan liittyy- en, joissa 89 osall. Kirjasto: Näyttelyjä jär- jestettiin 3 ja vierailevia esiintyjiä oli 2 (nukkete- atteri ja kirjailijavieras) osallistujia oli yht. 123. Kemijärven lausu- jat: 10 tilaisuutta, 168 osall. Kulttuuritoimi, kansalais- ja musiik- kiopisto ja varhaiskasva- tus osallistuivat kirjaston Etkot-tapahtumaan. Kävijöitä oli 383. Kulttuuri: Päätapahu- mana suuri itsenäisyys- juhla liikuntahallilla. Suomi -aiheiset yhteis- laulutilaisuudet 2kpl. Suomi100-aiheisten konserttien tukeminen tarjoamalla tilat esityksil- le. Osallistuminen Lahja Suomelle - juhlan toteu- tukseen. Suomi100- veistosnäyttelyssä avus- taminen. Musiikkiopisto tapahtu- mat:12.
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja moni- puoliset kulttuuri-, koulu- tus- ja vapaa-ajan palve- lut	Monipuolinen palvelu-, aine- ja kurssivalikoima	Asiakkaiden eri ikä- ryhmät ja asiakas- määrät.	Asiakasmäärät löytyvät tunnusluvuista. Kansalaisopiston, mu- siikkiopiston (2-72 v.) ja liikunta-, kirjasto- ja kulttuuripalvelut on suunnattu kaikille ikä- ryhmille. Kansalaisopis- to ja kirjasto vievät pal- veluja lähelle asiakasta myös keskustan ulko- puolelle. Nuorisopalvelujen piiriin kuuluvat kaikki alle 29- vuotiaat, joista tavoitet- tiin nuorisotilatoiminnas- sa 12 -19 v. leiritoimin- nassa 7-12v., tapahtu- missa tavoitetaan myös alle kouluikäisiä, etsi- vässä nuorisotyössä 13

		<p>Palvelutuottajien itsearviointi</p> <p>Kulttuuri- ja vapaa-ajan tilojen korjaustarpeen arviointi ja rahoituksen hakeminen.</p> <p>Toimintakulttuurien ja toiminnan sekä oppimisympäristöjen ja verkkopalvelujen kehittäminen ja ajanmukaistaminen.</p>	<p>Asiakaskyselyt ja vuositilastot. Toteutetut osaamiskartoitukset</p> <p>Saatu ulkopuolinen hankerahoitus.</p> <p>Saatu ulkopuolinen rahoitus.</p> <p>Uusien laitteiden, sovellusten ja järjestelmien lukumäärä.</p> <p>E-aineistojen ja verkkopalvelujen käyttökerrat</p>	<p>– 29 –vuotiaat.</p> <p>Asiakaskyselyt toteutuneet.</p> <p>Ei toteutunut.</p> <p>Musiikkiopisto: OPH-hankerahoitukset: 9000 e etälaitteiston uusimiseen 2017-18; ja 9000 e yhteishankkeeseen (koord. Lapin mus.opisto) Lapin aluejousiorkesterin perustamiseen.</p> <p>Kirjasto: Ikäihmiset ja tietotekniikka –hanke loppui 31.5.2017. Loppurahoilla tabletteja, viivakoodinlukijoita yms. kirjaston as. käyttöön. Kirjastotila muutoksessa –hanke (300 €) selvittää sidosryhmien toiveita kirjastolle. Määrät tulevat asukasluvun mukaan yhteisistä Lapin kirjaston käyttäjämääristä, kts. tunnukset.</p> <p>Kansalaisopisto: Kotouttamisen tukemisen 5:lle kurssille osallistui 33 henkilöä.</p> <p>Musiikkiopisto alenn.maksut: 5 kpl Kirjastossa poistunut Lapin kirjastojen sisäiset varausmaksut.</p>
2.	<p>Palveluja kehitetään yhteistyössä paikallisesti, seutukunnallisesti ja yhteisöllisesti</p>	<p>Yhteissuunnittelu ja resurssien koordinoitu hyödyntäminen. Yhteistyö seutukunnan päivähoiton, koulujen, palvelutalojen ja kolmannen sektorin kanssa.</p>	<p>Toteutetut konsertit, vierailut, kurssit, koulutus, opetus ja näyttelyt sekä niiden osallistujamäärät.</p> <p>Toteutetut tapahtumat ja niihin osallistuneiden lukumäärä (määrät näkyvät tunnusteluissa).</p>	<p>Kansalaisopisto: Tapahtumia yhteensä 6, Näkösilällä päivä, kurssi-info, virkistyspäivät.</p> <p>Kirjasto: Kirjastossa oli yhteensä 36 tapahtumaa, joista näyttelyjä 6. Tapahtumissa esiintyi kansalaisopiston ja päiväkodin ryhmiä.</p>

				<p>Kulttuuri: Veteraanijuhla yhteistyössä seurakunnan kanssa. Varhaiskasvatukselle/ perusopetukselle/lukiolle tarjottuja tapahtumia 6 kpl. Yhdistyksille myönnettiin avustuksia 6 000 € sekä kulttuuripalkinto 1000 €.</p> <p>Kulttuurikeskuksessa tapahtumia 140. Torikonsertit 6 kpl sekä Kemijärven Onnen päivä.</p> <p>Liikuntahallilla Fröbelin palikat 200 hlöä.</p> <p>Musiikkiopiston konsertit, soitinesittelyt ja muut esiintymiset 87, kurssit 2 ja valtak.tapahtumat 2.</p> <p>Nuoriso: lapsille-nuorille suunnattuja tapahtumia 64. Suurimpana puhutaan päihteistä-tapahtuma yläkoululaisille, ammattilaisille ja huoltajille, 250 osall.</p>
3.	Suomi 100 -vuotta juhlatuoden huomioiminen toiminnassa	Tapahtumien ja opintokokonaisuuksien järjestäminen.	Toteutetut kurssit, tilaisuudet ja tapahtumat sekä niiden osallistujamäärät	<p>Kansalaisopisto järjesti 5 luentoa teemaan liittyen, joissa 89 osall. Kansalaisopisto osallistui kirjaston Etkojen järjestelyyn ja Itsenäisyysjuhlan koristeluun.</p> <p>Kirjasto: Kulttuuritoimi, kansalais- ja musiikkiopisto ja varhaiskasvatus osallistuivat kirjaston Etkot-tapahtumaan. Kävijöitä oli 383. Näytellyjä järjestettiin 3 ja vierailuvia esiintyjä oli 2 (nukketeatteri ja kirjailijavieras). Osallistujia oli 123. Kemijärven lausujat pitivät 10 tilaisuutta ja kävijöitä 168 osall.</p> <p>Kulttuuri: Päätapahtumana suuri itsenäisyysjuhla liikuntahallilla yhteistyössä kolmannen sektorin ja kaupungin eri</p>

				hallintokuntien kanssa. Suomi -aiheiset yhteislaulutilaisuudet 2 kpl. Suomi100-aiheisten konserttien tukeminen tarjoamalla tilat esityksille. Osallistuminen Lahja Suomelle - juhlan toteuttukseen. Musiikkiopisto tapahtumat: 12.
--	--	--	--	---

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Kansalaisopiston opetustunnit yht.	8800	8 373	8400	7950	8400	8400
Kemijärvi	6800	6 395	6500	6155	6500	6500
Pelkosenniemi	1350	1 314	1300	1283	1300	1300
Savukoski	650	664	600	512	600	600
Kansalaisopiston kurssiopiskelijat	4300	3 949	4200	3898	4200	4200
Kansalaisopiston toimintakate € / asukas	53	38	40	40	40	40
Kansalaisop. tuntihinta €, netto	34	20	30	23,38	30	30
Musiikkiopiston opetustuntimäärä: yhteensä	9317	9 268	9507	9420	9 507	9 507
Kemijärvi	6 503	6 437	6 568	6464	6 568	6 568
Pelkosenniemi	596	702	717	668	717	717
Savukoski	619	645	612	616	612	612
Salla	1 599	1584	1 610	1672	1 610	1 610
Musiikkiopiston oppilasmäärä	272	286	330	333	330	330
Musiikkiopiston toimintakate € / asukas	-58.5	-48.22	-48.2	-46,22	-48.2	-48.2
Musiikkiopiston tuntihinta €, netto	-26.9	-22.51	-28.4	-25.26	-28.4	-28.4
Kirjastoaineiston hankinnat, kpl	2 380	2 324	2 400	2 334*	2 400	2 400
Kirjaston lainaukset, kpl / asukas	13,5	13	15	14	15	15
Kirjaston käyntikerrat	57 979	60 368	60 000	48 477	60 000	60 000
Kirjaston verkkokäyntikerrat	ei tilastoa	17 814	20 000	16 794	20 000	20 000
Kirjaston tapahtumat / osallistujat	ei tilastoa		60/1 400	36/1383	60/1 400	60/1 400
Liikuntahallin käyttötunnit	3 500	4 745	4 500	3 356	4 500	4 500
Uimahallin käyntikerrat	70 000	71 181	75 000	71 522	75 000	75 000
Nuorisotapahtumien määrä	45	59	50	64	50	50
Nuorisotilojen kävijämäärä	7 500	6 528	6 500	6 511	6 500	6 500
Kulttuuritilaisuuksien määrä	100	107	100	140	100	100
Kulttuurikeskuksen varaukset	400	431	400	406	400	400
Kulttuurikeskuksen kävijämäärä	30 000	24 499	30 000	28 000	30 000	30 000

*Kirjastojärjestelmän vaihdon vuoksi lainaukset ja palautukset eivät olleet käytössä kahden viikon ajan. Aineistolle annettiin keväällä pitkät laina-ajat, joka osaltaan vähensi lainausta/uusintaa. Järjestelmän vaihdon vuoksi kesken vuotta ei lukujen täyttää todenmukaisuutta voida taata.

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue: Toimintojen keskittäminen kulttuurikeskuksen yhteyteen mahdollistaa entistä tiiviimmän yhteistyön tulosalueiden kesken mm. tilojen käytön ja yhteisten hankkeiden kautta.

Kansalaisopisto pyrkii järjestämään kurssiopetuksen kaupungin ja kuntien omistamissa tiloissa. Toimisto sijaitsee kirjaston / nuorisopalvelujen tiloissa.

Musiikkiopiston rakennuksessa on todettu peruskorjaustarve keväällä 2016: julkisivun, ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen (kosteusvaurio); korjausten piti käynnistyä vuoden 2016 aikana. Korjausten odotetaan käynnistyvän 2017. Hankkeiden avulla kehitetään toimintakulttuuria ja oppimisympäristöä, ja parannetaan taiteen perusopetuksen saavutettavuutta ja tasa-arvoa.

Kirjasto: uusi kirjastolaki astui voimaan 1.1.2017. Sen mukaan kirjaston käyttö ja aineiston lainaus on makсутonta. Lapin yhteinen kirjastojärjestelmä otetaan käyttöön kevään 2017 aikana. Kirjastolla on OKM:n harkinnanvaraisella hankerahoituksella tuettavia erityishankkeita. Muualta osin kunta vastaa kirjastopalveluiden rahoittamisesta valtionosuusjärjestelmän puitteissa.

Kulttuuri: Aloitetaan Kulttuurikeskuksen peruskorjaustarpeen selvitys kevään 2017 aikana. Kulttuuri- ja nuorisopalveluilla on OKM:n tukemia hankkeita, joilla voidaan kehittää toimintaa.

Liikunta: Uimahalli Poukaman peruskorjauksen suunnitteluun on myönnetty 120 000 €:n avustus vuodelle 2017.

Toteutuma 31.12.

Kirjasto- ja nuorisotilojen eteen on tehty porrasremontti ja katokset portaiden päälle.

Kulttuuri: Korjaustarpeen selvittäminen siirtyi. Kahteen OKM:n hankkeeseen saatiin rahoitusta. Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hankkeeseen rekrytoitiin työntekijä.

Liikunta: Uimahalli Poukaman peruskorjaus siirrettiin alkavaksi 2019-2021.

Kansalaisopisto: Kansalaisopiston toimisto muutti kesäkuussa Sortteerin tiloihin. Kirjaston johtajan irtisanouduttua ja työsuhteen päätyttyä 30.6. jäi kansalaisopisto jälleen ilman rehtoria. Kokoaikainen rehtori määrää aikaisella sopimuksella 1.8.2017 alkaen.

Musiikkiopiston rakennuksessa on aloitettu ikkunoiden ja ulko-ovien uusiminen (kosteusvaurio); korjaustyöt jatkuvat 2018. Hankkeiden avulla on kehitetty toimintakulttuuria ja oppimisympäristöä, ja parannettu taiteen perusopetuksen saavutettavuutta ja tasa-arvoa.

Nuorisopalvelut: Nuorisotilan päiväkäyttö lisääntyi, Kuumaniemen ryhmäkodin asukkaat kokoontuvat nuorisotilalla keskiviikkoisin ja torstaisin. Tiistaina tilalla kokoontuu Askel-hankkeen vetämä Perhekahvila. Kansalaisopisto siirtyi nuorisotilalta Sortteeriin. Kansalaisopiston käyttämää tilaa tulee jatkossa käyttämään kulttuuripalvelujen Kulttuurilla hyvinvointia kyliin – hankkeen työntekijä.

Kirjasto: Kirjastojärjestelmä on laajentunut koskemaan kaikkia Lapin yleisiä kirjastoja. Ikäihmiset ja tietotekniikka –hanke päättyi, ja Kirjastotila muutoksessa –hankkeessa ja se jatkohankkeessa haetaan tapoja asiakkaiden kuulemiseen kirjastotilojen muutoksessa.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Kansalaisopisto: Toiminnassa ja kurssitarjonnassa otetaan huomioon Suomi 100 – vuotta teema. Muuttajat mukaan 2 – hanke 2016-2017 (OPH, 10 000 €). Haetaan myös muita keväällä avautuvia hankerahoituksia mm. Muuttajat mukaan 3-hanke.

Kirjastopalvelut: Ikäihmiset ja tietotekniikka –jatkohanke (Lapin AVI 2017 hankeraha 4000 €) päättyy 31.5.2017. Hankesuunnitelman mukaisesti järjestetään yhdessä kansalaisopiston kanssa ikäihmisille tietotekniikan opastusta Kemijärvellä ja muualla Koillis-Lapissa. Hankitaan kirjaston käyttöön ikäihmisille sopivaa atk- ja muuta laitteistoa. Kirjastotila muutoksessa –hankkeen (Lapin AVI 300 €) aikana tehdään suunnitelma pääkirjaston kirjastotilan uudistamiseksi. Asiakkaat otetaan mukaan suunnitteluun. Kirjastossa järjestetään Suomi 100 vuotta aineistonäyttelyitä ja tapahtumia. Koha –kirjastojärjestelmä otetaan käyttöön keväällä 2017. Henkilökunnalle ja asiakkaille järjestetään järjestelmän käyttäjäkoulutusta. Maksut ja käytösäännöt muutetaan vastaamaan kirjastolakia ja Lapin kirjastojen käytösääntöjä. Uutta harkinnanvaraista hankerahoitusta haetaan Lapin AVI:lta/OKM:ltä syksyllä. Uutta henkilökuntaa rekrytoidaan eläköityvien henkilöiden tilalle keväällä ja kesällä. Kirjastoautopalveluja kehitetään.

Kulttuuripalvelut: Koordinoidaan tehokkaammin kulttuuriyhteistyötä. Järjestetään Suomi 100 vuotta teemaan liittyen juhluvuoden tapahtumia, joista tärkein on itsenäisyyspäivänjuhla. Haetaan helmikuussa OKM:ltä hankerahoitusta alueelliseen taide- ja kulttuuritoiminnan kehittämiseen Kemijärvellä. Haetaan erityisavustusta taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelmaan liittyen Kemijärvi – Kantalahti yhteistyöhön. Arvioidaan Kulttuurikeskuksen peruskorjaustarve. Tehdään tarvittaessa rahoitus- ja hankesuunnitelma OKM:lle 31.5.2017 mennessä sekä hakemus pääsystä mukaan nelivuotiseen valtakunnalliseen rahoitussuunnitelmaan.

Liikuntapalvelut: Organisaatiouudistuksen sisänaajo liikuntahalli- ja uimahallitoiminnassa saatu päätökseen. Uinninopettaja jää eläkkeelle keväällä 2017 ja liikunnan ohjaaja ottaa vastuun uinnin opetuksesta.

Musiikkiopisto toimii Suomen Akatemian rahoittamassa ja Taideyliopiston koordinoimassa kuusivuotisessa, monitieteisessä ARTSEQUAL –tutkimushankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää taidekasvatusta tasa-arvoperusteisesti. OKM-hanke 2016–2017 (2 800 €) ”Musiikin varhaiskasvatus ja taiteen perusopetus päiväkodeissa, esiopetuksessa ja perusopetuksen erityisopetuksessa” niveltyy ARTSEQUAL-hankkeeseen: musiikkiopisto järjestää taiteen varhaiskasvatusta ja perusopetusta päiväkodeissa, esikoulussa ja peruskoulun erityisopetuksessa. Musiikkiopisto on liittynyt elokuussa 2016 valtakunnalliseen Taideyliopiston koordinoimaan SÄPE sävellyspedagogiikan tutkimus- ja täydennyskoulutushankkeeseen. Uusia hankerahoituksia haetaan maaliskuussa Opetushallitukselta.

Nuorisopalvelut: Edistetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Jatketaan etsivää nuorisotyötä. Lapin Aluehallintovirasto on myöntänyt valtionavustusta 2017 etsivän nuorisotyön toteuttamiseen (42 750 €) 1,5 etsivän nuorisotyöntekijän palkkukseen. Hankerahoituksen avulla kehitetään nuorille suunnattuja palveluja. OKM :n myöntämää valtionavustusta 8 000 € nuorten vertaistiedottamiseen (2015 – 2016) voidaan käyttää 31.5.2017 saakka. Pohjoisen Lapin Leader – Rohkelikot teemahankerahaa vuosille 2016 – 2017 saatiin 4 eri hankkeeseen; Nuoret harrastaa Nuorten elämää -, Fantasiaseikkailu- sekä nuorisoneuvoston ideoima nuorten toimintapäivähanke, yhteensä 17 219 euroa.

Toteutuma 31.12.

Kansalaisopisto: Suomi 100 –teema oli mukana mm. Kansalaisopiston järjestämällä luennoilla (5), joissa osallistujia 89. Lisäksi kansalaisopisto osallistui kirjaston Etkot –tapahtumaan sekä Kemijärven Itsenäisyyspäivänjuhlaan. Hankerahoitusta haettiin Muuttajat mukaan 3 –hankkeeseen.

Kirjasto: Ikäihmiset ja tietotekniikka –jatkohanke (Lapin AVI 2017 hankeraha 4000 €) päättyi 31.5.2017. Hankittiin kirjaston käyttöön ikäihmisille sopivaa atk- ja muuta laitteistoa. Kirjastotila muutoksessa –hankkeen (Lapin AVI 300 €) tavoitteiden mukaisesti haastateltiin nuorisoneuvostoa ja yhtä koululuokkaa. Samoin suunniteltiin kansalaisopiston kanssa kirjaston tilojen muutosta. Kirjastossa järjestettiin Suomi 100 vuotta aineistonäyttelyjä ja tapahtumia, kohokohtana Etkot 5.12.2017. Uusi kirjastojärjestelmä otettiin käyttöön 2.5.2017 ja se laajeni syksyn aikana koskemaan kaikkia Lapin yleisiä kirjastoja. Maksuja ja käytösäännöt muutettiin

vastaamaan kirjastolakia ja Lapin kirjastojen käyttösääntöjä. Uutta harkinnanvaraista hankerahoitusta haettiin Lapin AVI:lta/OKM:ltä syksyllä. Henkilökunnasta jäi kaksi henkilöä eläkkeelle, ja heidän tilalleen saatiin palkattua uudet henkilöt. Vs. kirjastonjohtaja irtisanoutui ja hänen tehtävänsä hoidetaan sisäisin järjestelyin. Kaupungin ja Kemijärven apteekin välisen sopimuksen mukaan kirjastoautoon tulee apteekkikaappi v. 2018 alusta.

Kulttuuripalvelut: Tiedotusta kulttuuritapahtumista muille toimijoille on tehostettu. Yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa on lisätty tarjoamalla aktiivisesti maksuttomia, monipuolisia kulttuuritapahtumia vuoden mittaan. Suomi100 -tapahtumia järjestettiin; päätapahtuma itsenäisyysjuhla oli erittäin onnistunut ja kokosi eri-ikäisiä kaupunkilaisia yhteen juhlaan. OKM:ltä saatiin hankerahoitusta (35 000€) alueelliseen taide- ja kulttuuritoiminnan kehittämiseen Kemijärvellä (Kulttuurilla hyvinvointia kyltiin) ja hankkeeseen rekrytoitiin työntekijä joulukuussa. OKM:n erityisavustusta taiteen ja kulttuurin Venäjä-ohjelmaan liittyen ei saatu. OKM:n rahoittama, Lapin lastenkulttuuriverkoston koordinoima kärkihanke sai rahoitusta (1984€) ja taidekerho käynnistyi Isokylän koululla. Osallistuttiin kotiseutuliiton Yhdistykset ja kunnat kulttuurikumppaneina – hankkeeseen.

Liikuntapalvelut: Poukaman kävijämäärä kasvoi edellisvuodesta (341). Uimakouluja pidettiin 8 osall. 94. Kemijärven kaupungin alakoulun oppilaat osallistuivat edellisten vuosien mukaan uinninopetukseen 1-2 luokat 6 kertaa ja 3-6. Erityisryhmien liikunnanohjaajan ryhmäkuntoutuksia 6003 käyntikertaa. Liikuntahallin käyttötuntimäärä 3 356 h laski edellisestä vuodesta (vuonna 2016 4 745), isona tekijänä turvapaikanhakijoiden poistuminen paikkakunnalta sekä ammattiopiston hallivuorojen vähentyminen.

Musiikkiopisto toimii Suomen Akatemian rahoittamassa ja Taideyliopiston koordinoimassa kuusivuotisessa, monitieteisessä ARTSEQUAL –tutkimushankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää taidekasvatusta tasa-arvoperusteisesti. Siihen niveltävä OKM-hanke 2016–2017 (2 800 €) ”Musiikin varhaiskasvatus ja taiteen perusopetus päiväkodeissa, esiopetuksessa ja perusopetuksen erityisopetuksessa” toteutettiin ja päättyi 31.12.2017. Musiikkiopisto toimii myös Taideyliopiston koordinoimaan SÄPE sävellyspedagogiikan tutkimus- ja täydennyskoulutushankkeessa. Uusia hankerahoituksia saatiin kesäkuussa Opetushallitukselta 2 kpl: 9000 € etälaitteiston uusimiseen 2017-18; ja 9000 € yhteishankkeeseen (koord. Lapin mus.opisto) Lapin aluejousiorkesterin perustamiseen 2017-18.

Nuorisopalvelut: Lapin Leader –rohkelikot teemahankkeen avulla nuorille toteutettiin 6 eri harrastuspäivää, joista suosituin oli nuorten retki nuorisokeskus Oivankiin. Nuorten elämää –hankerahalla järjestettiin Puhutaan päihhteistä –tapahtuma, johon osallistui aamusta yläkoulut, iltapäivällä ammattilaiset ja illalla huoltajat. Kemppe tiedottaa –hanke päättyi 31.5., mutta toiminta jatkuu; yläkoulujen vertaistiedottajat kokoavat ja tiedottavat kouluillaan nuoria koskevista tapahtumista nuorisonohjaajan ohjauksessa. Nuorisoneuvoston nimi muuttui nuorisovaltuustoksi ja jäsenmäärä puolittui viiteen. Nuorisovaltuusto edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia. Etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden aikana 73 nuorta.

6. Määrärahat

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut	TA 2016	TA 2017	Muutos	Muutos
	€	€	€	%
MENOT	-4 029 280	-3 845 460	-183 820	-4,6
TULOT	661 150	640 250	20 900	-3,2
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-3 368 130	-3 205 210	-162 920	-4,8

7. Vastuualueen käyttötalous

	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
VASTUUALUE						
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut	€	€	€	€	€	%
Myyntituotot	198 180	120 377	155 780	155 780	132 577	85,1
Maksutuotot	356 570	353 400	383 640	383 640	351 242	91,6
Tuet ja avustukset	77 000	102 969	68 750	68 750	79 564	115,7
Muut toimintatuotot	29 400	45 768	32 080	32 080	43 778	136,5
TOIMINTATUOTOT	661 150	622 515	640 250	640 250	607 161	94,8
Palkat ja palkkiot	-1 443 070	-1 321 417	-1 342 790	-1 342 790	-1 437 546	107,1
Henkilösivukulut	-493 170	-400 283	-434 680	-434 680	-372 601	85,7
Henkilöstökulut	-1 936 240	-1 721 700	-1 777 470	-1 777 470	-1 810 146	101,8
Asiakaspalvelujen ostot	-10 000	-12 330	-15 000	-15 000	-9 244	61,6
Muiden palvelujen ostot	-245 460	-281 994	-253 860	-253 860	-293 249	115,5
Palvelujen ostot	-255 460	-294 324	-268 860	-268 860	-302 494	112,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-124 320	-114 456	-96 820	-96 820	-113 155	116,9
Avustukset	-161 000	-156 703	-166 000	-166 000	-163 837	98,7
Muut toimintakulut	-1 552 260	-1 551 971	-1 536 310	-1 536 310	-1 541 950	100,4
TOIMINTAKULUT	-4 029 280	-3 840 824	-3 845 460	-3 845 460	-3 931 582	102,2
TOIMINTAKATE	-3 368 130	-3 218 309	-3 205 210	-3 205 210	-3 324 421	103,7

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	TA 2016	TP 2016	TA 2017	Toteutuma 31.12.
	€	€	€	€
Kansalaisopisto				
9900 MENOT	-813 360	-545 869	-590 800	-610 483
9910 TULOT	206 000	173 324	213 000	180 267
9930 NETTOMENO	-607 360	-372 545	-377 800	-430 216
Musiikkiopisto				
9900 MENOT	-843 360	-750 160	-785 120	-754 355
9910 TULOT	150 250	106 237	142 790	119 101
9930 NETTOMENO	-693 110	-643 923	-642 330	-635 254
Kirjastopalvelut				
9900 MENOT	-498 780	-506 847	-488 430	-526 584
9910 TULOT	20 500	25 398	21 560	28 957
9930 NETTOMENO	-478 280	-481 449	-466 870	-497 538
Nuorisopalvelut				
9900 MENOT	-269 840	-272 074	-261 340	-267 890
9910 TULOT	70 500	75 933	57 250	54 155
9930 NETTOMENO	-199 340	-196 141	-204 090	-213 734

Kulttuuripalvelut				
9900 MENOT	-285 150	-277 273	-282 290	-300 008
9910 TULOT	13 500	27 841	20 200	24 699
9930 NETTOMENO	-271 650	-249 432	-262 090	-275 309
Liikuntapalvelut				
9900 MENOT	-1 519 130	-1 488 601	-1 437 480	-1 472 263
9910 TULOT	200 400	213 781	185 450	199 892
9930 NETTOMENO	-1 318 730	-1 274 820	-1 252 030	-1 272 370
Yhteensä				
9900 MENOT	-4 029 280	-3 840 824	-3 845 460	-3 931 582
9910 TULOT	661 150	622 515	640 250	607 161
9930 NETTOMENO	-3 368 130	-3 218 309	-3 205 210	-3 324 421

VASTUUALUE: Perhepalvelut

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut ja lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Sosiaalityö tukee tarvittaessa taloudellisissa vaikeuksissa talous- ja velkaneuvonnalla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Yhteistyön tiivistäminen lapsiperheiden osalta palvelualueen sisällä	Luodaan toimintamalli yhteistyön tekemiseksi.	Toimintamalli on otettu käyttöön.	Luotu toimintamalli, jossa perhetyöntekijä ja terveydenhoitaja tapaavat yhdessä ensi kertaa vanhemmaksi tulevat
2.	Työn dokumentointi sosiaalihuollon asiakas-asiakirjalain mukaisesti	Kirjaamisvalmentajan koulutukset ja asiakas-tietojärjestelmän muutokset	Määrämuotoinen kirjaaminen on käytössä.	Toteutunut osittain
3.	Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluprosessin selkeyttäminen	Henkilöstö osallistuu sosiaalihuoltolaki-koulutukseen ja palveluprosessi mallinnetaan. Sähköinen yhteydenotto otetaan käyttöön.	Koulutukseen osallistuneiden määrä ja palveluprosessi on mallinnettu. Sähköinen yhteydenotto on käytössä.	Sosiaalihuoltolaki-koulutukseen on osallistunut neljä henkilöä. Sähköinen yhteydenotto on käytössä. Palveluprosessin mallinnus kesken.
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
	Yhdessä tekeminen yhteisten asiakkaiden hyvinvoinnin lisäämiseksi	Säännölliset yhteistyö-palaverit ja työparityöskentelyä vastuualueiden kesken	Yhteistyöpalaverien lukumäärä	Työparityöskentely lisääntynyt. Yhteistyöskenteen kehittäminen kesken.
	Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluiden kriteereiden määrittäminen	Soveltamisohjeiden laatiminen ja tiedottaminen	Ohjeet on laadittu ja hyväksytyt	Toteutunut osittain. Ohjeiden laatiminen aloitettu ja saatetaan loppuun kevään 2018 aikana.
	Ennaltaehkäisevien matalan kynnyksen palvelujen järjestäminen	Ryhmämuotoiset palvelut	Ryhmiin osallistuneiden asiakkaiden lukumäärä	212 osallistumiskertaa

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Lastensuojeluilmoitukset	79	71	65	146	65	65
Lastensuojeluasiakkaat	71	62	55	67	50	45
Sijoitetut lapset (huostaan otetut)	18 (8)	17 (8)	16 (7)	18 (7)	16 (7)	16 (7)
Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat (alle 18v)	-	24	35	43	40	45

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perustoimeentulotuki siirtyy 1.1.2017 alkaen Kelan hoidettavaksi. Kunta on voinut tehdä vuoden 2016 loppuun saakka perustoimeentulotukipäätöksiä jatkumaan maaliskuun 2017 loppuun saakka. Jatkossa kunnassa päätetään edelleen täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta. Sosiaalityötä tarvitsevat toimeentulotukiasiakkaat ohjautuvat jatkossa sosiaalityöhön Kelan yhteydenoton perusteella.

Sosiaalihuoltolaki on muuttunut vuonna 2015. Uudistuneen lain myötä perheiden oikeus palveluiden saamiseen vahvistui, esimerkiksi lapsiperheiden kotipalveluun ja tukiperheeseen. Vuoden 2017 aikana tarkennetaan edelleen nykyisen sosiaalihuoltolain mukaisen palveluiden myöntämisen kriteereitä. Perheille järjestetään ensisijaisesti palveluita sosiaalihuoltolain perusteella.

Uutena asiakasryhmänä sosiaalipalveluissa ovat kuntaan muuttaneet oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat. Maahanmuuttaja-asiakkaita varten on palkattu tilapäistä työvoimaa. Pysyvämpi työvoiman tarve selviää vuoden 2017 aikana. Kaupunki saa korvauksia maahanmuuttajille järjestettävistä palveluista.

Toteutuma 31.12.

Perustoimeentulotuen Kela-siirron myötä asiakkaat ovat tarvinneet aiempaa enemmän ohjausta ja neuvontaa toimeentulotukiasioihin liittyen. Kela-siirto ei ainakaan ensimmäisenä vuonna ole vapauttanut sosiaalityöntekijöiden työpanosta varsinaiseen sosiaalityöhön odotuksien mukaisesti.

Sosiaalihuoltolain perusteella on järjestetty palveluita aiempaa enemmän. Erityisesti tukiperheiden tarve on kasvanut ja tarpeeseen pyrittiin vastaamalla kouluttamalla lisää tukiperheitä. Sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden kriteereiden tarkentaminen jatkuu vuonna 2018.

Kunnasta muutti pois noin puolet kuntapaikalle tulleista turvapaikanhakijoista. Kuntaan asumaan jääneille oleskeluluvan saaneille on ollut palkattu koko vuoden osa-aikainen sosiaaliohjaaja. Jatkossa palvelut järjestetään osana tavanomaista toimintaa.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Yhteistyötä tiivistetään hyvinvointipalveluiden alueella lapsiperheiden osalta. Perheitä pyritään tukemaan ehkäisevällä työllä ja sosiaalihuoltolain mukaisilla palveluilla. Tarjotaan ryhmämuotoisia palveluita. Tavoitteena on ehkäistä raskaiden lastensuojelupalveluiden tarvetta.

Sosiaalihuoltolain mukaista palveluprosessia selkeytetään. Sosiaalityön tehtävää tarkennetaan. Yhteydenottoa sosiaalityöhön helpotetaan ja käyttöön otetaan sähköinen yhteydenottolomake.

Sosiaalityön palvelut siirtyvät vuoden 2017 aikana Lapponiaan. Muuton myötä mahdollistuu tiiviimpi yhteistyö palvelualueen sisällä.

Toteutuma 31.12

Aikuis- ja perhesosiaalityön palvelut muuttivat Lapponiaan maaliskuussa 2017. Muuton myötä yhteistyö vastualueiden kesken on tullut luontevammaksi. Lasten ja perheiden kanssa tehtävän yhteistyön osalta keskitytään tulevaisuudessa rakenteen luomiseen.

Ryhmämuotoisia palveluita on toteutettu koko vuoden ja niiden tuottamista jatketaan myös jatkossa. Sähköinen yhteydenotto ammattilaisille on käytössä. Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluprosessin kehittäminen jatkuu myös tulevana vuonna.

Lastensuojeluilmoitusten määrä nousi huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Ilmoitusten määrän kasvusta huolimatta lastensuojelun asiakkaiden määrä on noussut maltillisesti. Sijaishuollon tarve on pysynyt ennallaan.

6. Määrärahat

	TA 2016	TA2017	Muutos	Muutos
	€	€	€	%
Perhepalvelut				
MENOT	-2 259 579	-1 808 880	-450 699	-19,9
TULOT	460 751	205 900	254 851	-55,3
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-1 798 828	-1 602 980	-195 848	-10,9

7. Vastuualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
	€	€	€	€	€	%
Perhepalvelut						
Myyntituotot	28 000	28 282	20 900	20 900	33 678	161,1
Maksutuotot	25 000	36 910	28 000	28 000	37 649	134,5
Tuet ja avustukset	360 000	239 650	55 000	55 000	76 888	139,8
Muut toimintatuotot	47 751	31 347	102 000	102 000	105 664	103,6
TOIMINTATUOTOT	460 751	336 190	205 900	205 900	253 8779	123,3
Palkat ja palkkiot	-284 950	-253 193	-287 070	-287 070	-310 589	108,2
Henkilösivukulut	-138 340	-195 329	-205 040	-205 040	-129 432	63,1
Henkilöstökulut	-423 290	-448 522	-492 110	-492 110	-440 021	89,4
Asiakaspalvelujen ostot	-912 000	-1 352 886	-950 000	-950 000	-999 784	105,2
Muiden palvelujen ostot	-25 700	-19 005	-31 110	-31 110	-25 567	82,2
Palvelujen ostot	-937 700	-1 371 891	-981 110	-981 110	-1 025 351	104,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 100	-2 983	-1 200	-1 200	-3 323	276,9

Avustukset	-853 000	-669 690	-205 000	-205 000	-139 909	67,5
Muut toimintakulut	-43 489	-44 850	-129 460	-129 460	-132 072	102
TOIMINTAKULUT	-2 259 579	-2 537 937	-1 808 880	-1 808 880	-1 740 676	96,2
TOIMINTAKATE	-1 798 828	-2 201 747	-1 602 980	-1 602 980	-1 486 797	92,8

Perhepalvelujen tulot, menot ja nettomäärärahat toiminnoittain

Perhepalvelut	TA 2016 €	TP 2016 €	TA 2017 €	Toteutuma 31.12. / €
Aikuissosiaalityö ja välivuokrausasunnot				
9900 MENOT	-170 706	-76 675	-239 630	-265 311
9910 TULOT		13 948	100 000	93 030
9930 NETTOMENO	-170 706	-62 727	-139 630	-172 281
Perhesosiaalityö sekä lasten ja perheiden palvelut				
9900 MENOT	-1 215 213	-1 748 443	-1 340 300	-1 311 985
9910 TULOT	25 000	36 910	28 000	39 618
9930 NETTOMENO	-1 190 213	-1 711 533	-1 312 300	-1 272 367
Talous- ja velkaneuvonta				
9900 MENOT	-25 660	-47 965	-28 950	-28 471
9910 TULOT	25 751	15 284	20 900	30 370
9930 NETTOMENO	91	-32 681	-8 050	1 899
Toimeentulotuki				
9900 MENOT	-848 000	-664 853	-200 000	-134 909
9910 TULOT	410 000	270 048	57 000	90 861
9930 NETTOMENO	-438 000	-394 805	-143 000	-44 048
Yhteensä				
9900 MENOT	-2 259 579	-2 537 937	-1 808 880	-1 740 676
9910 TULOT	460 751	336 190	205 900	253 879
9930 NETTOMENO	-1 798 828	-2 201 747	-1 602 980	-1 486 797

VASTUUALUE: Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut

1. Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä hoiva- ja hoitopalvelujen ja erikoissairaanhoidon kanssa.

Terveydenhuollon palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto, akuuttiosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehuolto, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoido, terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Turvataan potilaan hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Työnjaolla huolehditaan siitä, että oikeita palveluja on riittävästi tarjolla oikea-aikaisesti.	Hoitoon pääsy, jonotilanne	Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella hoitoon pääsy toteutui
2.	Laitospaikkojen vähentäminen	Tehostetun palveluasumisen paikkoja lisää 20-30 paikkaa, osasto 2 ss 20-25, akuuttiosasto ss 25-27 (kuormitus 85 %)	Toteutuminen, sairaansijamäärät, kuormitus	Yhdistetty akuuttiosasto 118 alkaen, 40 ss,n 10 pitkäaikaispotilasta Kuormitus 84 %
3.	Erikoissairaanhoidon käytön lisääntymisen hillitseminen	Terveyskeskustyön diagnostiikan ja hoidon turvaaminen. Mielenterveys- ja päihdetyön kehittäminen.	ESH:n käyttö	Hoitopäivät 4082 (2016 4418) Avohoitokäynnit 10793 (2016 10067) Menot -1,7%
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
	Kotiutustiimin integroiminen kotihoitoon osastohoidon ja päivystyksen käytön vähentämiseksi ja potilaan kuntoutumisen nopeuttamiseksi	Integroiminen hallinnollisesti ja toiminnallisesti, kotiutustiimitoiminnan jatkuminen, kotihoidon osaamisen kehittäminen	Em tavoitteiden arviointi	Ei ole toteutunut Toimintaa kysynnän mukaan kehitetty
	Lääkäreiden toiminnallisten vastuualueiden määrittely	Sekä vastuualueiden että alueesta vastaavien lääkäreiden määrittäminen, perehdytys/koulutus	Toteutuminen, tehtäväkuvausten päivittäminen, aikataulu	Vastuualueet määritelty Tehtäväkuvasten päivittäminen 2018 Osaksi toteutettu, koulutettu ja perehdytetty
	Suun terveydenhuollon potilashallinto-	Potilashallinto-ohjelmiston yhteiskilpai-	Toteutuminen, aikataulu	Ohjelmiston kilpailutus tehty

	ohjelmiston ja hoitokoneiden uusiminen	lutus Länsi-Pohjan kuntien ja Sodankylän kunnan kanssa Hoitokoneiden kilpailutus ja hankinta	Päätös, aikataulu	Hoitokoneet kilpailutettu ja hankittu
	Paljon sosiaali- ja terveyspalveluja käyttävien asiakkaiden palvelujen koordinointi	Asiakkaiden kartoitus, palveluketjujen selkeyttäminen, tiedonkulun parantaminen, asiakkaista vastaavien työntekijöiden määrittely	Toteutuminen, aikataulu: toimintamallin luominen ja käyttöönotto	Yhteistyömalli sovittu sosiaali- ja terveydenhuollossa Yhteystiedot päivitetty 12/2017 Vastuuhenkilöiden säännöllinen yhteistyö
	Lapin sairaanhoitopiirin alueen kuntien yhtenäisen apuvälinerekisterin käyttöönotto	Ohjelmiston hankinta, koulutus, käyttöönotto	Toteutuminen	Toteutunut

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Lääkäreiden virkatyöaika-vastaanottokäynnit/ päivystysajan käynnit	106857/ 5612	13198/ 4535	13000/ 4500	13205/ 4182	13000/ 4500	13000/ 4500
Hoitopäivät/ akuuttiosaston kuormitus	25838/ 97%	20579/ 94%	18000/ 85%	18370/ 84%	16000/ 85%	15000/ 85%
Somaattinen esh-käyttö hpv/avokäynnit	4852/ 9026	4418/ 10067	4500/ 11000	4082/ 10793	4500/ 11000	4500/ 11000
Mielenterveys esh käyttö hpv/avokäynnit	3047/ 370	2411/ 613	2500/ 600	2074/ 861	2500/ 600	2500/ 600

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yli 85-vuotiaiden määrä lisääntyy Kemijärvellä noin 32 % vuoteen 2017 mennessä verrattuna vuoteen 2013. Ikääntyvän väestön terveydenhuollon palvelujen tarve kasvaa, mikä näkyy myös erikoissairaanhoidon palvelujen kysynnän lisääntymisenä. Erikoissairaanhoidon muuttunut yhä avohoitopainotteisemmaksi, mikä lisää peruspalveluiden käyttöä. Myös erityistason erikoissairaanhoidon tarve lisääntyy samasta syystä. Suuret ikäluokat tulevat ikään jossa sairastaminen lisääntyy. Sairastavuus alueella on muutoinkin keskimääräistä suurempi.

Väestön ikääntymisen myötä tehostetun palveluasumisen tarve on lisääntynyt, mutta asumispalveluista on puutetta mikä lisää tarpeettomasti terveyskeskusvuodeosastohoitoa. Myös kotiin annettavien palveluiden kehittämiselle on tarvetta.

Työttömyys on suurta, varsinkin pitkäaikaistyöttömyydessä.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Toiminnan kehittämisessä huomioidaan tuleva Sote-uudistus. Pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä, varhaisessa puuttumisessa ja väestön hyvinvoinnissa sekä itsehoidossa. Toimintaa kehitetään asiakaspalveluprosessien lähtökohdista. Sosiaalitoimen siirtyminen Lapponian tiloihin mahdollistaa tiiviimmän yhteistyön ja palveluprosessien sujuvoitumisen. Toiminnan yksi painopiste on ottaa haltuun paljon palveluita käyttävien asiakkaiden palvelukokonaisuus; tutkimusten mukaan n 10 % asukkaista käyttää jopa n 80 % sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaiskustannuksista.

Paljon sosiaali- ja terveystalvija käyttävien asiakkaiden osuutta kartoitetaan ja otetaan käyttöön suunnitelmallisia toimintatapoja, joissa asiakkailla on vastuutaho/vastuuhenkilö heidän palvelujensa järjestämisessä. Paljon palveluita käyttäviä on mm ikäihmisten palveluja tarvitsevilla, päihde- ja mielenterveysasiakkaissa ja diabeetikoissa.

Avoterveydenhuollon työnjakoa kehitetään edelleen huomioiden hoitojen/diagnostiikan priorisointi, resurssien tarpeellisuus asiakasmääriin ja sairastavuuteen liittyen siten että pääpaino on päiväaikaisessa työssä, jolloin virkatyöajan ulkopuolinen toiminta on päivystys ja kiirevastaanottoa. Henkilökuntaresurssit kohdennetaan em. huomioiden oikein ja tasapuolisesti pyrkien säästötavoitteisiin mm eläköitymisen kautta.

Potilaiden hoitamisessa ja diagnostiikassa hyödynnetään oman osaamisen lisäksi ulkopuolista osaamista, jossa keskeisenä osana on Lapponiassa järjestettävät erikoislääkäri vastaanotot, -tutkimukset ja konsultaatiot. Näitä pyritään tekemään yhteistyönä sairaanhoitopiirin kanssa kuten esim. kardiologia. Toimintoja kehitettäessä tarjotaan yhteistyötä Itä-Lapin kunnille jo olemassa olevan yhteistyön rinnalle.

Pitkäaikaissairaansijoja pyritään vähentämään samoin akuuttivuodeosastohoitoa mm. hoitoaikoja lyhentäen käyttäen hyväksi kotiuttamistimiä ja kotihoitoa. Akuuttiosaston potilaat ovat suurelta osin hyvin iäkkäitä potilaita ja heidän kotihoitoisuuden lisäämiseen pyritään tehokkaalla terveydenhuollolla ja kuntouttamisella sekä kiinnittämällä huomiota sosiaaliseen kanssakäymiseen.

Sairaala Lapponian tehokkaalla toiminnalla vähennetään varsinkin korkean iän väestöryhmässä erikoissairaanhoidon käyttöä. Tehokkailla kotiin annettavilla palveluilla taas pyritään vähentämään terveyskeskusvuodeosastokäyttöä, mikä on myös potilaan etu sairastamisen jälkeisen kuntoutumisen osalta. Ensihoidon hyödyntäminen tässä toiminnassa on rajallista vuoden 2017 alusta lähtien johtuen työaikamääräyksistä. Kotihoito ja kotiuttamistimiin integroimisella lisätään osaamista ja mahdollistetaan yhä enemmän sairauksien kotihoitoa.

Toteutuma 31.12.

Potilaiden hoitoon pääsy toteutui lain edellyttämässä ajassa. Avoterveydenhuollossa panostettiin päiväaikaiseen toimintaan. Lääkäreiden virat olivat pääsääntöisesti täytettyinä, mikä näkyi vastaanottokäyntien suhteellisen suurena osuutena. Työnjakoa selkiytettiin eri ammattiryhmien välillä ja resursseja kohdennettiin optimaalisesti huomioiden ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen, väestön hyvinvointi, itsehoito ja hoitojen/diagnostiikan priorisointi.

Pitkäaikaishoitopaikkoja alettiin vähentää syksyllä siirtäen potilaita tehostettuun palveluasumiseen, mikä tapahtui asteittain, minkä takia suunniteltua osasto 2:n ja akuuttiosaston yhdistämistä ei voitu toteuttaa loppuvuodesta vaan yhdistyminen tapahtui tammikuun 2018 alussa. Akuuttiosasto suunniteltiin 40 paikkaiseksi osastoksi. Osasto päätettiin sijoittaa akuuttiosaston tiloihin, koska siellä on tarpeeksi potilashuoneita ja tarpeen vaatiessa mahdollisuus edelleen laajentaa osastoa.

Erikoissairaanhoidon käyttöön perustuva laskutus väheni -1,7 % verrattuna vuoteen 2016 eli noin 330 000 €. Lasku tapahtui lähinnä ostopalveluissa. Lapin keskussairaalan somaattisten hoitopäivien määrä väheni edelleen, osatekijänä tähän on hoitojen kehittyminen avohoitopainotteisemmaksi. Osa muutoksesta on normaalia vuosivaihtelua. Lapponiaan hankittiin eri tavoilla erikoislääkäripalveluja useilta eri erikoisalueilta, mikä vaikuttaa myös pieneltä osin erikoissairaanhoidon käyttöön. Näiden erikoislääkäripalvelujen kustannukset kirjautuvat avosairaanhoitoon. Sydämen ultraäänitutkimuksia alettiin tehdä Lapponissa myös Sallan, Pelkosenniemen ja Savukosken kunnille.

6. Määrärahat

	TA 2016	LTA 2017	Muutos	Muutos
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut	€	€	€	%
MENOT	-19 650 028	-20 211 310	561 282	2,8
TULOT	1 793 220	1 892 300	-99 080	5,5
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-17 856 808	-18 319 010	462 202	2,6

7. Vastuualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017 LTA 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut	€	€	€	€	€	%
Myyntituotot	883 220	1 020 913	915 300	915 300	734 824	80,3
Maksutuotot	755 000	829 755	775 000	775 000	790 024	101,9
Tuet ja avustukset	155 000	139 659	200 000	200 000	130 000	65,0
Muut toimintatuotot	0	12 414	2 000	2 000	26 949	1347,5
TOIMINTATUOTOT	1 793 220	2 002 741	1 892 300	1 892 300	1 681 797	88,9
Palkat ja palkkiot	-4 284 690	-4 077 549	-3 867 230	-4 247 230	-4 344 531	102,3
Henkilösivukulut	-1 316 090	-1 357 199	-1 063 900	-1 063 900	-1 366 351	128,4
Henkilöstökulut	-5 600 780	-5 434 748	-4 931 130	-5 311 130	-5 710 882	107,5
Asiakaspalvelujen ostot	-11 349 330	-11 950 784	-11 058 300	-11 958 300	-11 291 882	94,4
Muiden palvelujen ostot	-715 940	-892 529	-823 120	-823 120	-915 646	111,2
Palvelujen ostot	-12 065 270	-12 843 312	-11 881 420	-12 781 420	-12 207 528	95,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-600 000	-745 033	-697 960	-697 960	-709 365	101,6
Muut toimintakulut	-1 383 978	-1 401 899	-1 420 800	-1 420 800	-1 454 441	102,4
TOIMINTAKULUT	-19 650 028	-20 424 992	-18 931 310	-20 211 310	-20 082 215	99,4
TOIMINTAKATE	-17 856 808	-18 422 251	-17 039 010	-18 319 010	-18 400 418	100,4

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelujen tulot, menot ja nettomäärärahat toiminnoittain

Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	TA 2016	TP 2016	TA/LTA 2017	Toteutuma 31.12.
	€	€	€	€
Avoterveydenhuolto				
9900 MENOT	-3.380.266	-3 616 573	-3 517 980	-3 809 102
9910 TULOT	775.220	788 873	769 150	803 649
9930 NETTOMENO	-2.605.046	-2 827 700	-2 748 830	-3 005 453
Neuvola				
9900 MENOT	-319.917	-317 849	-336 310	-333 648
9910 TULOT		0	0	585

9930 NETTOMENO	-319.917	-317 849	-336 310	-333 063
Akuuttiosasto				
9900 MENOT	-2.322.715	-2 185 272	-2 092 510	-2 266 886
9910 TULOT	450.000	604 925	472 150	341 980
9930 NETTOMENO	-1.872.715	-1 580 347	-1 620 360	-1 924 906
Kotiutustiimi				
9900 MENOT	-281.083	-361 500	-269 030	-310 761
9910 TULOT	10.000	17 059	16 000	11 048
9930 NETTOMENO	-271.083	-344 441	-253 030	-299 713
Laboratorio				
9900 MENOT	-661.950	-710 279	-662 400	-651 543
9910 TULOT	50.000	54 974	50 500	50 328
9930 NETTOMENO	-611.950	-655 305	-611 900	-601 215
Radiologia				
9900 MENOT	-313.273	-274 078	-316 840	-311 584
9910 TULOT	40.000	47 296	45 000	35 577
9930 NETTOMENO	-273.273	-226 781	-271 840	-276 007
Lääkinnällinen kuntoutus				
9900 MENOT		-190 859	-145 100	-201 685
9930 NETTOMENO	0	-190 859	-145 100	-201 685
Lääkehuolto				
9900 MENOT	-80.494	-72 512	-87 560	-30 991
9930 NETTOMENO	-80.494	-72 512	-87 560	-30 991
Ensihoito				
9900 MENOT	-850.000	-1 132 765	-860 000	-920 239
9930 NETTOMENO	-850.000	-1 132 765	-860 000	-920 239
Suun terveydenhuolto				
9900 MENOT	-950.990	-948 218	-953 769	-953 769
9910 TULOT	313.000	358 873	339 500	308 630
9930 NETTOMENO	-637.990	-589 345	-610 780	-645 139
Työterveyshuolto				
9900 MENOT	-240.000	-191 756	-240 000	-273 162
9910 TULOT	155.000	130 741	200 000	130 000
9930 NETTOMENO	-85.000	-61 015	-40 000	-143 162
Erikoissairaanhoito				
9900 MENOT	-9.813.830	-10 009 317	-10 333 300	-9 568 230
9930 NETTOMENO	-9.813.830	-10 009 317	-10 333 300	-9 568 230
Terveysvalvonta				
9900 MENOT	-425.510	-413 060	-400 000	-384 314
9930 NETTOMENO	-425.510	-413 060	-400 000	-384 314
Eläinlääkintähuolto				
9900 MENOT	-10.000	-933	0	0
9930 NETTOMENO	-10.000	-933	0	0
Yhteensä				
9900 MENOT	-19.650.028	-20 424 992	-20 211 310	-20 082 215
9910 TULOT	1.793.220	2 002 741	1 892 300	1 681 797
9930 NETTOMENO	-17.856.808	-18 422 251	-18 319 010	-18 400 418

VASTUUALUE: Aikuisten psykososiaaliset palvelut

1. Toiminta-ajatus

Aukoton, osaava ja yksilöllinen ja osallisuutta tukeva palvelu aikuisten psykososiaalisten palveluiden asiakkaille.

Palvelut: Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut, päihdepalvelut, aikuisten mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyydenhoidon palvelut.

Kehitetään sosiaali-, terveys-, kuntoutus- ja työllisyyspalveluiden oikeaan osuvaa ja oikea-aikaista kohdentumista sekä laadukasta ja asiakaslähtöistä toteuttamista.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Palveluohjauksen kehittäminen	Tehostettu ensikäynti	Osa perustoimintaa	Toteutunut
2.	Neuropsykiatrisen palvelukokonaisuuden kehittäminen	Neuropsykiatrisen asiakkaan palvelupolun systematisointi ja kuvaaminen Rakennetaan moniammatillinen neuropsykiatrisen tiimi	Palveluprosessin läpikäyneet asiakkaat On/ei	Kesken Kesken
3.	Päihdekäyttäjien hoidon ja kuntoutuksen kehittäminen	Matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen yhdessä Valpas-hankkeen kanssa	Säännöllisyys; h/viikko	Varsitie: ti-pe 9h/vko
4.	Pitkäaikaistyöttömyyden alentaminen	Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen tai muu pysyvä ratkaisu.	Toteutuneet, lukumäärä_. Vähenevät työmarkkinatukimaksut	78 -61 103,20€
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Palveluohjauksen kehittäminen	Toteutetaan 2016 klinikassa kehitettyä tehostettujen ensikäyntien toimintamallia Laajennetaan toimintamalli yhteistyöverkoston	Hyvinvointikysely (kaikille asiakkaille) tehty Asiakastyytyväisyyskysely (kaikille asiakkaille) tehty	Tehty Tehty
2.	Neuropsykiatrisen pal-	Perustetaan aikuistyö-	Tiimi on olemassa	Aloitettu suunnittelu

	velukokonaisuuden kehittäminen	hön neuropsykiatrinen tiimi (verkostossa), tiimi koordinoi palvelut Vahvistetaan neuropsykiatristen aikuisasiakkaiden tunnistamisen, ohjaamisen ja kuntoutuksen osaamista	Toteutetut nepsykoulutukset ja osallistujat Jokaisen nepsy-tiimin asiakkaan työntekijä/t saavat ohjausta	Ei ole ollut uusia koulutuksia Kesken
3.	Päihdekäyttäjien hoidon ja kuntoutuksen kehittäminen	Vahvistetaan ja sujuvoitetaan päihdeasiakkaiden palvelukokonaisuutta - korvaushoitoyhteistyö tk:n kanssa sujuvaksi - toteutetaan matalan kynnyksen ryhmätoiminta - terveysneuvontaa toimii	työntekijät kokevat yhteistyön sujuvaksi (kysely) toteutuu säännöllisesti useana päivänä viikossa toteutetaan terveysneuvontaa viikoittain	Pidetty yhteisiä palverejä Tehdään parityönä Pemi-tk Maanantaisin ja torstaisin liikuntaryhmä Ma klo 13-15
4.	Pitkäaikaistyöttömyyden alentaminen	Varmistetaan pitkäaikaistyöttömien asiakkaiden ensisijainen työllistäminen, kuntouttaminen tai muu pysyvä ratkaisu turvaamalla ja vahvistamalla kuntoutustiimin toimintaa. Tuetaan pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyä työttömien asiakkaiden ennakoivilla palveluilla Hankitaan uusia yhteistyöyrityksiä ja toteutetaan sekä kehitetään yritysten tarpeisiin neuvontaa ja ohjausta Opinnollistetaan työpaikkoja ja työpaikkoja	Työllistyneiden tai muuhun pitkäaikaisratkaisuun päätyneiden asiakkaiden määrä Neuropsykiatrisen valmennuksen määrä Yritysten määrä Opinnollistamisten määrä	78 pitkäaikaistyötöntä vähemmän kuin vuonna 2016. 21 asiakasta. 24 8 yritystä opinnollistettu.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Erityistason perheneuvola-käynnit	2 087	2336	2300		2300	2300
Psykiatrisen avosairaanhoidon käynnit	3 751	3574	3700		3700	3700
Päihdehuollon avokäynnit	643	892	900		900	900
Kuntoutusyksikkö Karpalon hoitopäivät	5 114	4707	4900		4900	4900
Työllisyyden hoito (euroa)	-1 126 196	-1 224 801	-1 078 340	-1 144 325	-1 078 340	-1 078 340

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Korvaushoito alkanut 2016 ja vaatii runsaasti resurssia sekä tiivistä organisointia. Neuropsykiatristen asiakkaiden osuus lasten ja nuorten sekä aikuisten palveluissa on suuri. Paljon palveluja tarvitsevat tai käyttävät asiakkaat työllistävät palvelujärjestelmää. Pitkäaikaistyöttömien on havaittu tarvitsevan tiivistä ja moniammatillista palvelua. Työttömissä neuropsykiatristen asiakkaiden osuus on huomattava.

Toteutuma 31.12.

Korvaushoito kasvanut koko ajan. Oltu yhteistyössä Rovaniemen a-klinikan kanssa yhtenäisten käytäntöjen rakentamiseksi korvaushoitoon. Neuropsykiatristen asiakkaiden osuus palveluissa suuri ja vaatinut jatkuvaa pohdintaa varsinkin asiakkaiden kuntoutumisen edistämiseksi. Paljon palvelua käyttävien asiakkaiden tilannetta mietitty Lapponian työryhmän jäsenenä. Läänin tasolla myös tehty malli paljon palveluja käyttävien palveluprosessista ja siihen tutustuttu.

Karpalossa yöhoitaja aloittanut pysyvänä työntekijänä ja tämä merkinnyt, että talo on täynnä sekä asiakkaita voitu kotiuttaa Rovaniemeltä takaisin Kemijärvelle.

Työllisyysyksikkö vastaa vähintään vuoden työttömänä olleiden TE- ja yrityspalveluista aluekokeiluhankkeen seurauksena ajalla 1.8.2017-31.12.2018. Toiminta on tehostunut ja pitkäaikaistyöttömyys vähentynyt 78 henkilöllä vuonna 2017. Työttömyysprosentti on laskenut. Työkyvyttömiä työttömiä, jotka saivat yksikön kautta myönteisen eläkepääatöksen vuonna 2017, oli 15 henkilöä. Kuntoutuspalveluita on hankittu Saura-säätiöltä ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Keskitytään tehostettuun (moniammatilliseen / työparina toteutettavaan) uuden asiakkaan palvelun aloittamiseen. Jäsennetään neuropsykiatristen asiakkaiden palvelut. Kehitetään päihdepalveluita. Turvataan ja kehitetään pitkäaikaistyöttömyyden alentamiseen johtavaa toimintaa. Kaikkien toimintojen tehostamiseksi toimitaan tiiviisti yhteistyössä ja verkostona.

Toteutuma 31.12.

Tehostettu ensikäynti toteutunut ja malli käytössä koko vuoden. Neuropsykiatristen asiakkaiden palvelujen kehittäminen vielä kesken johtuen työntekijäresursseista. Päihdepalvelut ja mielenterveyspalvelut kehittyneet voimakkaasti avopalveluina. Työryhmät yhdistetty ja jalkautuneet yhdessä esim. päivätoimintaan. Työntekijät liikkuneet tarpeen mukaan. Klinikalta myös sairaanhoitaja jalkautunut työpariksi kotikäynneille ja pitänyt vastaanottoa päivätoiminnoissa.

Työllisyysyksikön palvelut on keskitetty sairaala Lapponiaan niin, että työttömien terveys- sosiaali- kuntoutus- TE- ja työllisyyspalvelut ovat samassa yksikössä. Yhdessä tekeminen tehostaa asiakkaan asioiden eteenpäin menoa.

6. Määrärahat

	TA 2016	LTA2017	Muutos	Muutos
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	€	€	€	%
MENOT	-3 115 500	-2 997 150	-118 350	-3,8
TULOT	363 000	272 000	91 000	-25,1
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-2 752 500	-2 725 150	-27 350	-1,0

7. Vastualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017 LTA 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	€	€	€	€	€	%
Myyntituotot	141 000	102 379	110 000	110 000	109 661	99,7
Maksutuotot	0	274	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	220 000	173 790	160 000	160 000	155 390	97,1
Muut toimintatuotot	2 000	3 792	2 000	2 000	4 608	230,4
TOIMINTATUOTOT	363 000	280 235	272 000	272 000	269 660	99,1
Palkat ja palkkiot	-1 334 190	-1 356 603	-1 296 630	-1 346 630	-1 507 019	111,9
Henkilösivukulut	-395 410	-281 252	-282 420	-282 420	-283 681	100,4
Henkilöstökulut	-1 729 600	-1 637 855	-1 579 050	-1 629 050	-1 790 700	109,9
Asiakaspalvelujen ostot	-126 000	-154 700	-183 900	-233 900	-228 748	97,8
Muiden palvelujen ostot	-42 460	-107 265	-54 950	-54 950	-150 944	274,7
Palvelujen ostot	-168 460	-261 965	-238 850	-288 850	-379 692	131,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 550	-36 424	-36 700	-36 700	-66 795	182,0
Avustukset	-880 000	-797 096	-760 000	-760 000	-742 245	97,7
Muut toimintakulut	-299 890	-310 304	-282 550	-282 550	-290 884	102,9
TOIMINTAKULUT	-3 115 500	-3 043 644	-2 897 150	-2 997 150	-3 270 315	109,1
TOIMINTAKATE	-2 752 500	-2 763 409	-2 625 150	-2 725 150	-3 000 656	110,1

Aikuisten psykososiaalisten palvelujen tulot, menot ja nettomäärärahat toiminnoittain

Aikuisten psykososiaaliset palvelut	TA 2016	TP 2016	TA/LTA 2017	Toteutuma 31.12.
	€	€	€	€
Työllistäminen				
9900 MENOT	-428.950	-528 474	-416 440	-543 472
9910 TULOT	220.000	123 178	160 000	117 305

9930 NETTOMENO	-208.950	-405 296	-256 440	-426 167
Opiskelijoiden työllistäminen				
9900 MENOT	-74.090	-69 131	-62 870	-52 445
9930 NETTOMENO	-74.090	-69 131	-62 870	-52 445
Kaupunkilisä				
9900 MENOT	-25.000	-18 647	-35 000	-21 324
9930 NETTOMENO	-25.000	-18 647	-35 000	-21 324
Ostopalvelut				
9900 MENOT	-210.000	-205 024	-210 000	-178 552
9910 TULOT		17 123	0	0
9930 NETTOMENO	-210.000	-187 901	-210 000	-178 552
Sosiaalinen työllistäminen				
9900 MENOT	-38.330	-10 653	-12 030	-9 560
9930 NETTOMENO	-38.330	-10 653	-12 030	-9 560
Kuntouttava työtoiminta				
9900 MENOT	-4.000	-7 781	-2 000	-2 841
9910 TULOT		33 700	0	38 137
9930 NETTOMENO	-4.000	25 919	-2 000	35 296
Työmarkkinatuki				
9900 MENOT	-640.000	-559 091	-500 000	-499 202
9930 NETTOMENO	-640.000	-559 091	-500 000	-499 202
Perhe- ja mielenterveysklinikka				
9900 MENOT	-900.470	-871 996	-920 680	-934 584
9910 TULOT	141.000	100 922	110 000	109 127
9930 NETTOMENO	-759.470	-771 074	-810 680	-825 457
Mtt:n tukiasuminen/avokuntoutus				
9900 MENOT	-132.860	-102 678	-117 260	-92 246
9910 TULOT		1 330	0	663
9930 NETTOMENO	-132.860	-101 348	-117 260	-91 583
Päihdeasuminen/avokuntoutus				
9900 MENOT	-108.760	-104 774	-139 340	-151 717
9910 TULOT		1 012	0	2 378
9930 NETTOMENO	-108.760	-103 762	-139 340	-149 339
Päivätoimintakeskus Toimintapäivät				
9900 MENOT	-127.850	-140 888	-136 290	-156 244
9910 TULOT	2.000	2 520	2 000	1 030
9930 NETTOMENO	-125.850	-138 368	-134 290	-155 214
Karpalo palveluasuminen				
9900 MENOT	-425.190	-424 503	-445 240	-628 130
9910 TULOT		451	0	1 020
9930 NETTOMENO	-425.190	-424 504	-445 240	-627 110
Yhteensä				
9900 MENOT	-3.115.500	-3 043 643	-2 997 150	-3 270 315
9910 TULOT	363.000	280 234	272 000	269 660
9930 NETTOMENO	-2.752.500	-2 763 409	-2 725 150	-3 000 656

VASTUUALUE: Vammaisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille.

Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa. Kehitysvamman lisäksi henkilöllä saattaa olla muita sairauksia tai lisävammoja, jotka rajoittavat tai estävät päivittäistoimintoja. Kehitysvammaisten erityispalveluilla turvataan yleisten palvelujen lisäksi suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista, sopeutuminen yhteiskuntaan sekä muu hoito ja huolenpito. Palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Erityishuoltoon kuuluvia palveluksia ovat muun muassa tutkimus, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus sekä toiminnallinen valmennus, työtoiminnan ja asumisen järjestäminen sekä muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta.

Vammaisuuden perusteella järjestettävillä palveluilla ja tukitoimilla edistetään vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisina yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupunkistrategian arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta ja kuntastrategian strategista tavoitetta toimivat ja laadukkaat palvelut.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Raskaan laitoshoidon vähentäminen ja laitoshoidon palvelujen korvaaminen ympärivuorokautisilla asumispalveluilla.	Vakiinnutetaan Kuumanien ryhmäkodin toiminta osaksi avohuollon palveluja.	Ryhmäkodin asukasmäärä.	12 asukasta.
2.	Vammaisten palvelujen erityisosaamisen parantaminen.	Vahvistetaan erityisosaamista perehdyttämisen ja koulutuksen avulla. Laaditaan osaamisen kehittämissuunnitelma.	Koulutusvuorokaudet.	79 koulutuspäivää.
3.	Kaikilla asukkailla asumiseen ja päiväpalveluun soveltuvat toimivat ja laadukkaat toimitilat	Jokirannan ryhmäkodin asukkaille järjestetään lakien ja viranomaismääräysten mukaiset asumisen tilat. Selvitetään tilojen yhteiskäyttö muun muassa koulutoimen kanssa.	Suunnitelma toimitiloista valmis 1.9.2017.	Jokirannan ryhmäkoti muuttanut asianmukaisiin toimitiloihin (Heikin- katu 8) 1.10.2017.
4.	Palvelu ja toiminta lakien, asetusten ja viranomaismääräysten mukaiset.	Päätökset palveluista tehdään säädösten mukaisissa aikarajoissa. Henkilöstömitoitus pidetään valtakunnallisten suositusten ja omavolontaohjelman mukai-	Päätösten kattavuus-% (päätös palveluista kaikilla asiakkailla). Henkilöstösuunnitelman toteutuminen.	Päätökset voimassa 100 % asiakkaista. Henkilöstösuunnitelma toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
	Särkikangas- keskustan palvelut			
1.	Kotona asumisen tuke- minen.	Avohuollon palveluketju- jen kehittäminen. Palvelutarpeen kartoi- tukset ja palvelusuunni- telmat.	Toteutuminen.	Palvelutarpeen kartoi- tukset ja palvelusuunni- telmien laadinnat ovat toteutuneet lain edellyt- tämällä tavalla.
	Tohmon palvelut			
2.	Vaikeimmin vammaisten asukkaiden turva- ja hälytysjärjestelmän uudistaminen.	Valmiiksi kilpailutetun järjestelmän laajentami- nen Jokirannan ryhmä- kodin tarpeisiin.	Järjestelmä on käytössä 2017.	Hälytysjärjestelmä otet- tu käyttöön 1.10.2017.
3.	Jokirannan ryhmäkodille uusi toimitila	Selvitetään toimitilavaihtoehtot kaupungin oma toimitila ja leasing-malli	Selvitys tilavaihtoehtoista valmis 1.9.2017	Jokirannan ryhmäkoti muuttanut Heikinkadun toimitiloihin 1.10.2017.
	Vammaiskeskus			
4.	Yhteistyön ylläpitäminen eri sidosryhmien välillä erityishuollossa ja vammaispalveluissa.	Kehitysvammahuollon palvelutyöryhmä ja vammaisneuvosto koontuvat säännöllisesti.	Työryhmien kokousten määrä.	Kehitysvammahuollon palvelutyöryhmä on ollut tauolla. Vammaisneuvosto koontunut 5 kertaa.
	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut			
5.	Vammaisuuden perusteella järjestettävät palvelut ja tukitoimet säädösten mukaiset.	Asiakaspäätökset palveluista ja tukitoimista säädösten edellyttämässä aikarajoissa.	Päätökset 100 % aikarajojen puitteissa. Vammaispalveluasiakaiden ja päätösten lukumäärä.	Asiakaspäätökset tehty kaikille asiakkaille. VPL-asiakkaita 141 ja päätöksiä 145.

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Vammaispalvelut €/asukas	495	510	497	562	500	500
Kehitysvammaisten laitoshoidon päivät	2797	2516	1400	1662	1100	1100
Kehitysvammaisten palveluasumisen päivät	17018	17630	19500	21410	19500	19800
Kehitysvammaisten päivätoiminnan päivät	10381	10050	10000	8304	10000	9000
Kuljetuspalvelun asiakasmäärä	115	115	110	87	110	110

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kehitysvammalakiin 10.6.2016 tehdyt muutokset vahvistavat kehitysvammaisten ihmisten oikeutta määrätä itse omista asioistaan. Muutosten jälkeen kehitysvammaisilla on entistä paremmat mahdollisuudet päättää oman elämänsä asioista ja toimia itsenäisesti. Muutokset vähentävät rajoitustoimenpiteiden käyttöä kehitysvammaisten erityishuollossa. Lainsäädännön muutosten vaikutukset tulevat johtamaan entistä yksiköllisempiin palveluihin.

Sosiaalihuoltolakiin tehdyt muutokset täsmentävät muun muassa vammaisten henkilöiden palvelutarpeen arviointia, palvelu- ja hoitosuunnitelmien laatimista ja palvelupäätösten tekemistä.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen piirissä on noin 160 henkilöä. Asiakasmäärä kasvaa vuosittain 3-5 henkilön verran vuoteen 2020 saakka.

Kehitysvammaisia henkilöitä on noin 115. Kehitysvammaisten määrä väestöstä on 1,4 %. Kehitysvammaisten määrä on 2,3-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden. Kehitysvammaisten määrä säilyy muuttumattomana vuoteen 2020 saakka.

Toteutuma 31.12.

Kehitysvammalain ja sosiaalihuoltolain muutokset on huomioitu asiakkaiden palvelusuunnitelmissa, palvelupäätöksissä ja tarjottavissa palveluissa. Lakien muutoksista johtunut työmäärä on ollut arvioitua suurempi.

Asiakkaiden kokonaismäärä on ollut talousarviossa arvioidun mukainen, mutta henkilökohtaisen avun palvelujen ja asumispalvelujen tarve on ollut arvioitua suurempaa.

Toiminnan painopistealueet 2017

- Laitoshoidon purkaminen ja laitoshoidon korvaavien avohuollon asumis- ja päiväpalvelujen monipuolistaminen paikkakunnalla
- Ympäri vuorokautisen asumispalvelun ja yksilöllisten palveluratkaisujen lisääminen
- Erityisosaajien, kuten kehitysvammalääkärin, psykiatrin ja toimintaterapeutin, yksilöllisten suositusten mukaisten hoitojen järjestäminen avopalveluissa
- Hälytys- ja kutsujärjestelmien modernisointi asumisyksiköissä ja päiväpalveluissa

Toteutuma 31.12.

Toiminnan painopisteet ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti.

5. Määrärahat

	TA 2016	LTA2017	Muutos	Muutos
Vammaisten palvelut	€	€	€	%
MENOT	-4 260 250	-4 317 530	57 280	1,3
TULOT	387 000	406 300	-19 300	4,9
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-3 873 250	-3 911 230	37 980	0,9

6. Vastuualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS 2017 LTA 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
	€	€	€	€	€	%
Vammaisten palvelut						
Myyntituotot	117 000	92 949	88 900	88 900	127 955	143,9
Maksutuotot	119 000	143 911	129 000	129 000	186 260	144,4
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	151 000	134 144	188 400	188 400	178 135	94,6
TOIMINTATUOTOT	387 000	371 004	406 300	406 300	492 350	121,2
Palkat ja palkkiot	-1 524 583	-1 355 847	-1 720 910	-1 800 910	-1 814 249	100,7
Henkilösivukulut	-424 740	-346 420	-403 060	-433 060	-446 895	103,2
Henkilöstökulut	-1 949 323	-1 702 267	-2 123 970	-2 223 970	-2 261 143	101,2
Asiakaspalvelujen ostot	-1 589 300	-1 843 424	-1 351 800	-1 351 800	-1 619 007	119,8
Muiden palvelujen ostot	-176 600	-207 985	-187 370	-187 370	-240 676	128,4
Palvelujen ostot	-1 765 900	-2 051 409	-1 539 170	-1 539 170	-1 859 684	120,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 800	-69 254	-60 680	-60 680	-85 784	141,4
Avustukset	-64 000	-42 688	-37 800	-37 800	-45 332	119,9
Muut toimintakulut	-414 227	-419 989	-445 910	-445 910	-474 242	106,4
TOIMINTAKULUT	-4 260 250	-4 285 607	-4 207 530	-4 317 530	-4 726 185	109,5
TOIMINTAKATE	-3 873 250	-3 914 603	-3 801 230	-3 911 230	-4 232 835	108,2

Vammaisten palvelujen tulot, menot ja nettomäärärahat toiminnoittain

Vammaisten palvelut	TA 2016	TP 2016	TA/LTA 2017	Toteutuma 31.12
	€	€	€	€
Ainola-koti				
9900 MENOT	-743 520	-707 488	-724 400	-763 526
9910 TULOT	135 500	143 932	135 500	138 019
9930 NETTOMENO	-608 020	-563 556	-588 900	-625 507
Jokirannan päiväkeskus				
9900 MENOT	-172 390	-83 444	0	-2 883
9910 TULOT		0	0	0
9930 NETTOMENO	-172 390	-83 444	0	-2 883
Jokirannan ryhmäkoti				
9900 MENOT	-361 840	-369 764	-423 690	-439 440
9910 TULOT	77 300	87 982	79 200	127 835
9930 NETTOMENO	-284 540	-281 782	-344 490	-311 605
Ostopalvelut				

9900 MENOT	-1 043 000	-1 189 727	-731 000	-881 682
9930 NETTOMENO	-1 043 000	-1 189 727	-731 000	-881 682
Kuumaniemen ryhmäkoti				
9900 MENOT	-346 630	-268 278	-756 190	-768 213
9910 TULOT	28 200	15 942	72 200	57 390
9930 NETTOMENO	-318 430	-252 337	-683 990	-710 823
Toimintakeskus				
9900 MENOT	-598 963	-596 268	-577 880	-601 595
9910 TULOT	98 000	98 842	75 000	84 839
9930 NETTOMENO	-500 963	-497 426	-502 880	-516 756
Myllytupa				
9900 MENOT	-211 320	-203 697	-216 240	-202 054
9910 TULOT	1 000	530	500	279
9930 NETTOMENO	-210 320	-203 167	-215 740	-201 775
Tukiasunnot				
9900 MENOT	-16 710	-7 546	-8 640	-9 728
9930 NETTOMENO	-16 710	-7 546	-8 640	-9 728
Vammaiskeskus				
9900 MENOT	-100 177	-67 195	-110 680	-147 968
9930 NETTOMENO	-100 177	-67 195	-110 680	-147 968
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut				
9900 MENOT	-665 700	-792 200	-768 810	-909 096
9910 TULOT	47 000	23 775	43 900	83 989
9930 NETTOMENO	-618 700	-768 425	-724 910	-825 107
Yhteensä				
9900 MENOT	-4 260 250	-4 285 607	-4 317 530	-4 726 185
9910 TULOT	387 000	371 004	406 300	492 350
9930 NETTOMENO	-3 873 250	-3 914 603	-3 911 230	-4 233 835

VASTUUALUE: Ikäihmisten palvelut

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden sekä muiden hoitoalan yksiköiden turvin mahdollistetaan ensisijaisesti asiakkaiden arkipärvääminen kotona mahdollisimman pitkään niin, että hänellä säilyy omaehtoinen pärjääminen huomioiden asiakkaan voimavarat, itsemääräämisoikeus sekä asiakkaan tarpeen mukainen hoito turvataan vanhuspalvelulain 2013 mukaisesti. Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tai asiakkaalle/ ikäihmiselle tehdyn hoitosuunnitelman mukaan turvataan mahdollinen muu asumismuoto asiakkaalle, jos kotona pärjääminen ei enää ole mahdollista.

2. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Valtuustotasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Laitoshoidon purkaminen	Toimintatapojen muutos Kotiutustiimin käyttö oikea-aikaisesti	Laitospaikkojen määrä, kustannukset	Laitoshoitopaikkojen purkaminen on lähtenyt toteutumaan vuodeosastojen yhdistymisen myötä. Yhdistyminen toteutui tammikuu 2018 alussa. Vuoden 2017 lopussa laitoshoitopotilaita oli 12 (30.6.2017 laitoshoitopotilaita oli 20)
		Tehostetun asumisen lisäpaikkojen saaminen	Lisäpaikkojen määrä	Tehostetun palveluasumisen lisäpaikkoja oli vuoden lopussa 14 Esperin Kiekerökodin aloittaessa toimintansa loppuvuodesta.
		Lapponian tilojen käytön suunnitelma	Toteutuminen	Lapponian tilasuunnitelu toteutunut, kun sosi-aali- ja vammaispalvelut muuttivat Lapponiaan vuoden 2017 aikana ja kotihoito tammikuussa 2018.
2.	Kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	Koneellisen lääkkeen-jaon aloittaminen	Lääkevirheiden määrä.	Koneellinen annosjake-lu ei toteutunut.
		Kotihoidon toiminta-		Kotihoidon myöntämi-

		suunnitelman päivittäminen	Kotihoidon päivitetty kriteerit.	sen perusteet hyväksyty ja otettu käyttöön.
		Asiakastyytyväisyyskysely	Kyselyn tulosten perusteella palvelujen jatkotyöstäminen.	Asiakastyytyväisyyskysely ei toteutunut.
		Asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen	Rava ja Kotihoidon RAI mittari tulokset.	Kotihoidon palvelutarpeen arviointi toteutettu ja asiakkaiden (Rava <1) palvelu- ja hoitosuunnitelma päivitetty.
3.	Kotiutustiimin toiminnan kehittäminen	Kehittämissuunnitelma, integroituminen kotihoitoyksikköön.	Asiakasmäärät ja asiakaskäynnit sisältöineen.	Kotiutustiimin ja kotihoidon suunnitelmallinen integroinnin toteutus siirtyy vuodelle 2018, kun fyysisesti toimivat samoissa tiloissa. Yhteistyötä kehitetty, mm. kotipalvelun konsultaatiot kotiutustiimin kanssa lisääntyneet. Kotisaattohoidot 10 kpl (v.2016 6 kpl)
Tavoite	Lautakuntatasoinen	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuma 31.12.
1.	Laitospaikkojen vähentäminen	Tuetaan kotona selviytymistä, kotihoidon, kotiutustiimin kuntouttavan ja ennaltaehkäisevän työotteen turvin. Uusien asumisvaihtoehtojen selvittäminen Asiakkaiden valikoituminen oikeisiin palveluihin. SAS -työryhmän toiminnan tehostaminen	Laitospaikkojen määrä. Palveluasumisen jonoissa olevien asiakkaiden määrän väheneminen. Kriteeristö luotu. Palveluasumisen jonoissa olevien asiakkaiden määrän väheneminen.	Laitoshoitopaikkojen purkaminen on lähtenyt toteutumaan vuodeosastojen yhdistymisen myötä. Lopullinen yhdistyminen toteutui tammikuu 2018 alussa. Vuoden 2017 lopussa laitoshoitopotilaita oli 12. Vanhusten perhehoitopalvelun toteuttamisen suunnittelu käynnistynyt. Palveluasumisen jono lyhentynyt 47% vuoden 2016 loppuun verrattuna.

2.	Kotiin annettavien palvelujen kehittäminen	<p>Selvitetään apteekin mahdollisuus koneellisen lääkkeenjaon aloittamiseen.</p> <p>Hoitotyön kirjaamisen koulutus ja käyttöönotto.</p> <p>Asiakkaiden palvelutarpeiden kartoittaminen RAVA:n avulla.</p> <p>Kotihoidon kriteerit on päivitetty.</p>	<p>Selvitystyö on tehty ja koneellinen lääkkeenjaoko aloitettu.</p> <p>Koulutukset pidetty ja kirjaaminen on käytössä.</p> <p>RAVA arvioinnit on tehty ja tulokset käytössä.</p> <p>Asiakas on oikeassa paikassa oikeaan aikaan.</p>	<p>Palveluun tutustuttu, mutta aloitus kesken.</p> <p>Koulutukset toteutuneet. Kirjaaminen osin vielä puutteellista.</p> <p>Kotihoidon palvelutarpeen arviointi toteutettu ja asiakkaiden (Rava <1.7) palvelu- ja hoitosuunnitelma päivitetty.</p> <p>Kotihoidon myöntämisen perusteet hyväksyty ja käyttöönotettu.</p>
3	Kotiutustiimin toiminnan kehittäminen	Kotiutustiimin on integroitunut osaksi kotihoidtoa.	Toteutuminen.	<p>Kotiutustiimin ja kotihoidon suunnitelmallinen integroinnin toteutus siirtyy vuodelle 2018, kun fyysisesti toimivat samoissa tiloissa. Yhteistyötä kehitetty, mm. kotipalvelun konsultaatiot kotiutustiimin kanssa lisääntyneet.</p> <p>Kotisaattohoidot 10 kpl (v.2016 6 kpl)</p>

3. Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017	TS 2018	TS 2019
Säännöllistä kotipalvelua/ksh saavat asiakkaat	417	368	380	315	420	450
Omaishoidettavat, yli 75-vuotiaat	75	80	95	85	95	98
Tehostetun palveluasumisen piirissä olevat		121	146	145	120	100
Hoitopäivät/kuormitus (osasto2)	8571/ 94 %	11313/ 95 %	10500/ 93 %	10093/ 92%		

4. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yli 85-vuotiaiden määrä lisääntyy Kemijärvellä noin 32 % vuoteen 2017 mennessä verrattuna vuoteen 2013. Ikäihmisten palvelujen tarve kasvaa, mikä näkyy asumispalvelujen kysynnän lisääntymisenä, erityisesti tehostetun palveluasumisen tarve.

Asumispalveluista on tällä hetkellä puutetta ja tämän myötä terveyskeskusvuodeosastohoito on lisääntynyt tarpeettomasti.

Ikäihmisten palveluiden sekä muiden hoitoalan yksiköiden turvin mahdollistetaan ensisijaisesti asiakkaiden pärjääminen kotona.

Toteutuma 31.12.

Vuonna 2017 julkaistiin uusi laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. Painopisteenä mahdollisimman terveen ja toimintakykyisen ikääntymisen turvaavat toimet. Palvelujen laatu tulee arvioida järjestelmällisesti, yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kehittää. Tavoitteena on vahvistaa ikäystävällisiä asenteita ja kannustaa kuntalaisia osallistumaan ja vaikuttamaan.

Laatusuositus ja vanhuspalvelulaki ohjaavat kotiin annettavien palvelujen määrän ja sisällön kehittämiseen sekä laitoshoidon vähentämiseen. Tärkeää on myös henkilöstön riittävä määrä ja osaamisen turvaaminen.

Uutena ohjausmuotona vanhuspalvelulain ja laatusuosituksen ohella toimii hallituksen kärkihanke: Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa. Tämä kärkihanke toteutetaan vuosina 2016–2018 ja se osaltaan toimeenpanee uudistetun laatusuosituksen sisältöjä.

Kemijärvi on ollut mukana tässä hankkeessa ja se on ohjannut ikäihmisten palvelujen kehittämistä. Hankkeen myötä Kemijärvellä käynnistettiin kotikuntoutuksen ja palveluohjauksen ja neuvonnan kehittäminen sekä otettiin käyttöön teknologisia turva- ja hyvinvointilaittekokeiluja kotona asuville iäkkäille henkilöille. Kehittämistyö jatkuu edelleen vuonna 2018.

Kuluneen vuoden aikana Kemijärvellä rantautui kaksi uutta yksityistä hoiva-asumisen palveluyritystä, Attendo ja Espero. Puistolan palvelukeskus myytiin Attendolle. Puistolan siirtyminen Attendolle tapahtuu liikkeenluovutus periaatteella. Toimiluvan puuttumisen vuoksi luovutus siirtyi vuodelle 2018. Jatkossa Attendo rakentaa uuden 60-paikaisen kiinteistön keskustaan ja siirtää Puistolan toiminnan uusiin tiloihin.

Esperon rakensi uuden kiinteistön, 32-paikkaisen Kiekerökodin keskustaan. Kiekerökoti aloitti toiminnan marraskuussa 2017. Kaupunki otti käyttöön palvelusetelin vanhusten tehostettuun palveluasumiseen. Uuden yksikön myötä saatiin purettua asumispalvelun jonoa.

Myös yksityiset kotihoidon palveluntuottajat kiinnostuivat mahdollisuuksista ja tunnustelevat markkinoita Kemijärvellä.

Koulutetun hoitohenkilökunnan saatavuus, etenkin lähihoitajien osalta, äkillisiin poissaoloihin on heikentynyt entisestään vuoden aikana. Vakituinen henkilökunta joutuu tekemään tuplavuoroja, vaihtamaan vuoroja ja sillä on negatiivinen vaikutus työhyvinvointiin.

5. Toiminnan painopistealueet 2017

Toiminnan kehittämisessä huomioidaan tuleva Sote-uudistus.

Ikäihmisten palvelujen kehittäminen ja tarkoituksenmukainen tarkastelu (asumispalvelut, kotiin annettavat palvelut ja kotiutustiimi).

Toiminnan tavoitteena on ikäihmisten pärjääminen mahdollisimman pitkään kotona, huomioiden asiakkaan voimavarat, itsemääräämisoikeus sekä asiakkaan tarpeen mukainen hoito turvataan.

Toimintojen kehittäminen on kustannustehokasta kaupungin strategian mukaan.

Asiakas- ja toimintaprosesseja on tarkasteltu yksiköiden sisällä ja yksiköiden välillä sekä jatkotoimenpiteet.

Ikäihmisten kohdalla palveluiden oikea-aikaisuus sekä palveluneuvonnan kehittäminen. Kotihoidon ja kotiutustiimin käytön tehostamisella pyritään vähentämään sairaalahoitopäiviä.

Pitkäaikaissairaansijoja pyritään vähentämään, tehostettua palveluasumista lisäämällä.

Henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja työkierto oikea-aikaisesti. Ikääntyvän henkilöstön jaksamiseen kiinnitetään huomiota.

Toteutuma 31.12.

Palvelurakennemuutosta laitoshoidosta kotiin annettaviin palveluihin saatiin edistettyä mm. purkamalla laitoshoidon ja vapautunutta henkilöstöä voitiin osittain ohjata kotihoitoon. Palveluseteli otettiin käyttöön vanhus-ten tehostetussa palveluasumisessa. Palvelusetelituottajaksi hyväksyttiin uusi yksityinen tehostetun palveluasumisen yksikkö, Esperin Kiekerökoti, joka aloitti toiminnan marraskuussa 2017, alkuun 6 paikalla ja 31.12.2017 asukkaita oli 14. Laitoshoidon lähdeksi tarkoitettiin yhdistämällä vuodeosastot 40-paikkaiseksi vuodeosastoksi akuuttiosaston tiloihin. Pitkäaikaispotilaiden määrä puolittui vuoden loppuun mennessä.

Sote-uudistukseen valmistauduttiin olemalla mukana hallituksen kärkihankkeessa, Toimiva kotihoito Lappiin, neljässä eri osa-alueessa: kotihoito 24/7, kotikuntoutus, palveluneuvonta ja -ohjaus sekä teknologia kotihoidossa.

Uudet kotihoidon myöntämisen perusteet, jotka pohjautuvat tulevan maakunnan luonnokseen, hyväksyttiin ja otettiin käyttöön lokakuun alusta. Asiakkaiden palvelu- ja hoitosuunnitelmat tarkistettiin uusien kriteereiden mukaisesti. Uutena toimintamallina lähdettiin suunnittelemaan kotihoidon kuntouttavaa arviointijaksoa, joka tullaan toteuttamaan mm. uusille säännöllisen palvelun piiriin tulossa oleville asiakkaille ja kotihoidon asiakkaille tilanteissa, joissa heidän toimintakyvyssä tapahtuu olennaista heikkenemistä. Tavoitteena on lisätä asiakkaan toimintakykyä ja kotona pärjäämisen edellytyksiä.

Palveluohjaajan tavoitettavuutta parannettiin ja palvelua koskevaa tiedottamista tehostettiin.

Palveluasumisen yksikön Taikakodin toiminta lakkautettiin toukokuun lopussa vajaakäytön vuoksi. Taikakodin asukkaat (7 asukasta) sijoitettiin Tunturilan palvelukeskukseen, jossa myös oli keväällä vajaakäyttöä. Vapautunut henkilökunta siirrettiin pääosin kotihoitoon.

Omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi aloitettiin omaishoitajien terveystarkastukset syksyllä.

Henkilöstön ergonomiakoulutusta (kuntouttava työote) käynnistyi syksyllä omien fysioterapeuttien toteuttamana. Vuoden loppuun mennessä toteutui kahden ryhmän koulutus. Saattohoitokoulutusta toteutettiin sisäisenä koulutuksena, samoin rakenteisen kirjaamisen koulutusta kotihoidossa.

6. Määrärahat

	TA 2016	LTA 2017	Muutos	Muutos
Ikäihmisten palvelut	€	€	€	%
MENOT	-11 076 800	-12 105 050	1 028 250	9,3
TULOT	1 763 710	1 804 530	-40 820	2,3
NETTOMENO/TOIMINTAKATE	-9 313 090	-10 300 520	987 430	10,6

7. Vastuualueen käyttötalous

VASTUUALUE	TA 2016	TP 2016	TA 2017	KS/LTA 2017	Toteutuma 31.12.	TOT. %
	€	€	€	€	€	%
Ikäihmisten palvelut						
Myyntituotot	205 500	100 147	69 250	69 250	124 665	180,0
Maksutuotot	1 076 800	1 388 581	1 278 000	1 278 000	1 417 615	110,9
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	481 410	398 753	457 280	457 280	367 388	80,3
TOIMINTATUOTOT	1 763 710	1 887 481	1 804 530	1 804 530	1 909 668	105,8
Palkat ja palkkiot	-5 056 370	-4 747 582	-4 805 280	-5 165 280	-5 101 195	98,8
Henkilösivukulut	-1 635 440	-1 326 930	-1 184 130	-1 184 130	-1 411 040	119,2
Henkilöstökulut	-6 691 810	-6 064 704	-5 989 410	-6 349 410	-6 512 235	102,6
Asiakaspalvelujen ostot	-1 685 000	-2 580 900	-2 997 050	-2 997 050	-2 964 591	98,9
Muiden palvelujen ostot	-325 640	-412 813	-397 120	-397 120	-389 148	98,0
Palvelujen ostot	-2 010 640	-2 993 535	-3 394 170	-3 394 170	-3 353 739	98,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-229 980	-312 034	-238 290	-238 290	-305 195	128,1
Avustukset	-580 000	-468 977	-580 000	-580 000	-574 286	99,0
Muut toimintakulut	-1 564 370	-1 630 005	-1 543 180	-1 543 180	-1 605 481	104,0
TOIMINTAKULUT	-11 076 800	-11 469 255	-11 745 050	-12 105 050	-12 350 935	102,0
TOIMINTAKATE	-9 313 090	-9 581 774	-9 940 520	-10 300 520	-10 441 267	101,4

Ikäihmisten palvelujen tulot, menot ja nettomäärärahat toiminnoittain

Ikäihmisten palvelut	TA 2016	TP 2016	TA/LTA 2017	Toteutuma 31.12.
	€	€	€	€
Perusterveydenhuollon vuodeosasto 2				
9900 MENOT	-2 033 333	-1 892 276	-1 849 440	-1 806 370
9910 TULOT	251 000	407 779	350 250	400 621
9930 NETTOMENO	-1 782 333	-1 484 497	-1 499 190	-1 405 749
Kotipalvelut (sis. Taikakoti)				
9900 MENOT	-2 789 080	-2 583 647	-2 708 620	-2 557 581
9910 TULOT	432 410	460 153	492 780	336 984
9930 NETTOMENO	-2 356 670	-2 123 494	-2 215 840	-2 220 597
Ikäihmisten terveyden edistäminen ja veteraanipalvelut				
9900 MENOT	-246 130	-146 202	-233 800	-299 188
9910 TULOT	161 800	148 840	136 000	227 191
9930 NETTOMENO	-84 330	2 638	-97 800	-71 997

Tehostettu palveluasuminen (Puistola)				
9900 MENOT	-3 413 240	-3 359 069	-3 242 220	-3 674 100
9910 TULOT	636 500	601 978	565 500	592 371
9930 NETTOMENO	-2 776 740	-2 757 091	-2 676 720	-3 081 728
Ostopalvelut				
9900 MENOT	-1 580 000	-2 517 028	-3 034 660	-2 998 689
9910 TULOT	150 000	265 904	260 000	348 212
9930 NETTOMENO	-1 430 000	-2 251 124	-2 774 660	-2 650 479
Kotikuntakorvaukset palveluasuminen				
9900 MENOT	132.000	-64 842	-64.800	-62 505
9930 NETTOMENO	132.000	-64 842	-64.800	-62 505
Hoiva- ja hoitotyön hallintopalvelut				
9900 MENOT	-138 457	-131 131	-92 000	-110 505
9910 TULOT		2 607		1 024
9930 NETTOMENO	-138 457	-128 524	-92 000	-109 481
Omaishoidontuki				
9900 MENOT	-592 100	-514 273	-629 950	- 583 402
9910 TULOT		0	0	3 265
9930 NETTOMENO	-592 100	-514 273	-629 950	-580 137
Hoiva- ja hoitotyön varahenkilöstö				
9900 MENOT	-284 460	-261 208	-249 560	-258 596
9930 NETTOMENO	-284 460	-261 208	-249 560	-258 596
Yhteensä				
9900 MENOT	-11 076 800	-11 479 242	-12 105 050	-12 350 935
9910 TULOT	1 763 710	1 887 481	1 804 530	1 909 668
9930 NETTOMENO	-9 313 090	-9 581 774	-10 300 520	-10 441 267